

VABA EESTLANE

Second class mail
registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISPÄEVAL
JA NELJAPÄEVAL

Nr. 48 (3725) XXXIX aastakäik

Teispäeval, 25. juunil 1991 — Tuesday, June 25, 1991

Üksiknumbri hind 1.00

Savisaar jäi

Venelased muhelesid eestlaste kahluse üle

Mäletatavasti tõi esmaspäev Eesti poliitilise elu kaasa kriisi: 26 Ülemnõukogu saadikut esitasid avalduse nõudmisega võtta Ülemnõukogu istungjärgu päevakorda kirieelomuline küsimus valitsuse erruminekust. Teispäeval arutati seda Ülemnõukogu juhatuses, presiidiumis ja vanematekogus.

Ilmselt jõuti seal mingite kokkulepeteni, sest kolmapäeval võtsid 26 saadikut oma avalduse selleks korra tagasi. Nad tegid uue ettepaneku — võtta valitsuse tagasiastumise nõudmine Ülemnõukogu päevakorda pärast suvevaheaja. Juhul kui valitsus vahepeal teeb nende arvates vääraid samme, võtavad 26 saadikut endale õiguse teha algatus Ülemnõukogu erakorralise istungi kokkukutsumiseks.

Selleks korraks on valitsuse langemise oht Eestis mõeldas. Lepitava sõnavõtuga esines Ülemnõukogu ees Arnold Rüütel. Samal ajal (kolmapäeval keskpäevast alates) oli Toompea lossi ette kogunenud tuhandeid inimesi, kes Rahvarinde poolt korraldatud miitingul (Savisaar on teatavasti selle liikumise iidol) valitsusele toetust avaldasid. Samas platsil seisis ka ERSP aktivistid nõudmisesa Savisaar ikkagi maha võtta. Muheldes vaatasid seda eestlaste vastasseisu Toompea lossi rõdult pealt Aksinin, Lebedev ja teised Ülemnõukogu interindelastest saadikud. Eestlaste omavaheline purelemine on meie iseseisvumise vaenlastele väga teretulnud. Kui Ülemnõukogu oli valitsuse kukutamise plaanid selleks korra tagasi lükanud, ilmus Savisaar ka lossi rõdule, kus ta rahvast tervitas! Ta ütles muuhulgas, et valitsus saab püsida ainult senikaua, kui tal on rahva ja Ülemnõukogu usaldus. Aga kui meid kunagi tõepoolest sunnitakse minema, lisas ta, siis oleme Eesti iseseisvuse rajal nii sügava vao küündud, et ka meie järglastel on sealt raske kõrvale pöörata. . .

Eesti poliitikaatlased on küllalt üksmeelsel arvamusel, et nende 26 saadiku seas, kes Savisaare vastu astusid, domineerivad kõigepealt isiklikud ambitsioonid. Eriti paistab selles suhtes silma Jaak Allik, selle sõnavõttudest Savisaare aadressil õhku lausa vihkamist. Ilmselt on tegu ka vanade arveteaga. . . Prognostitse, et ka Savisaar peaks nüüd muutuma vähem autoritaarseks ja teiste arvamusega arvestab ehk ta nüüd enam, sest esimene kell on löönud. . . Praegu jätkavad nii Ülemnõukogu kui valitsus oma tööd. Vaatame, mida toovad kaasa suvi ja sügis. . .

NEEME BRUS (Tallinn)

Jeltsin USA-s

Äsjavalitud Vene Föderatiivse vabariigi president Boris Jeltsin sai Washingtonis väga populaarseks.

Kongressiliikmed tahtsid temaga rääkida, teda kutsuti igale poole külla, president Bush võitis teda vastu ja teda intervjueriti poliitilise kommentaatori ja TV-kuulsuse Ted Koppeli poolt. Samuti olid järke ootamas asepresident Quayle, kaitseminister Cheney ja kaubandusminister Robert Mosbacher. 60-aastasele vene endisele parteilidile on see suureks muudatuseks — vaid paar kuud tagasi ei olnud USA välisminister nõus temaga Washingtonis kohtuma. Ning kui ta 1989. a. Washingtonis

käis, peeti teda „purjus klouniks“, keda ei sobinud tsiviliseeritud inimeste hulka lasta.

Kuid see oli enne mõeldund-nädalasi valimisi, mil Jeltsinist sai esimene demokraatlikult valitud rahvajuhut Venemaal, kel arvatavse varsti rohkem võimu olevat — kui mitte füüsilist siis vähemalt moraalselt — kui Gorbatshevit. Briti diplomaadid kritiseerivad ameeriklasi liiga suure juubeldamise pärast — see olevat nagu Gorbatsheville hoop näkku.

(järg lk. 2)

Esimese Eesti piiskopi, JAKOB KUKK'e ametisse õnnistamise
70. aasta juubeli tähistamise

PEAPIISKOPLIK JUMALATEENISTUS

7. juulil 1991 kell 4.00 p.l. Vana Andrese Peapiiskoplikus kirikus.

Jutlustab piiskop Karl Raudsepp. Teenivad piiskopi ja EELK vaimulikud.

Solist bariton Avo Kittask.

Oleks soovitatav, et kõik Torontos asuvad EELK kogudused oleksid sellel jumalateenistusel esindatud.

Eesti lipud Toronto linna taustal — taga Briti Ühismaade kõige kõrgem ehitus — CN torn. Lipud olid väljas demo puhul Toronto südalinnas 14. juunil 1991, küüditamise mälestamiseks.

Foto: A.J. Raudkivi

Kokkupõrged CSCE konverentsil Berliinis

BERLIN (Reuter) — Läänemaade välisministrid pörkasid kokku N. Liidu ameti-isikutega Baltimade iseseisvuse asjus.

Taani välisminister Uffe Ellemann-Jensen alustas rääkumise, nõudes et Moskva taasalustaks Balti riikidega läbirääkimisi nende iseseisvuse asjus. N. Liidu välisministri asetäitja Juri Kvitsinski vastas et Taani ei tohi sekku N. Liidu siseasjusse. Seesama kehtib kogu ülejäänud CSCE konverentsi kohta, lisas ta. Taani minister vastas: „N. Liit kaitsub endale suitsukat moodustada!“

Mitmed Läänemaade ministrid, kaasa arvatud USA välisminister James Baker, võtsid sõna, pooldades Balti iseseisvust ja hoiatades N. Liitu vägivalla kasutamise eest. Belgia, Prantsuse, Rootsi ja Norra delegaadid ühinesid sellega.

Taani minister kinnitas, et Baltimaad — Eesti, Läti ja Leedu, ei ole veel saanud kätte oma iseseisvust ja vabadust! Nende rahvastiku on selgelt üles näidanud et nad seda soovivad, milleks neil ka täielik õigus on. „Me tuleme N. Liitu üles, jätma kõik vägivalla-ahvardused ja oma sõjavõimude sekumise Baltimaade siseasjusse.“ ütles ta.

Kolme Baltimaade välisministrid võtsid osa ava-tseremooniast kesknädalasel välisministrite kokkutulekul. Nad olid kohal Skandinaaviamaade külalistena, kuid neid ei lubatud osa võtta kinniste uste taga peetud töökoosolekust. Eesti välisminister Lennart Meri ütles neljapäeval, et on tolmunud „piiratud kokkupõrked“ Baltimaade piiridel, kus nõukogude sõjaväelased olid se-

Berliin jälle Saksamaa pealinnaks

BONN (AP) — Saksamaa parlamendis võeti eile, 20. juunil vastu otsus, et Saksamaa pealinnaks saab jälle Berliin. Pärast otsuse teatavakstegemist algas Berliinis suur tänavapidu. Kurfurstendammis peatänav oli üks suur pikk liikumismikk, joodi vahuveini ja lehvitati Saksa lippe. Ümberkolimine Bonnist Berliini võtab aega vähemalt 10 kuni 12 aastat, arvestavad Saksa riigimehed. Kuid selleks hakatakse kohe ettevalmistusi tegema. Ümberkolimine algaks aastal 1995.

Mitte kõik sakslased ei ole selles ümberkolimisest vaimustatud. Mitmed soovivad Berliini sakslate natsiajaga. Debat Rii-gipäevahoones kestis 11 tundi ja kui asi hääletusele pandi, oli poolt 337 ja vastu 320 häält. Ning kui berliinlased juubeldasid, siis bonnlased olid siinged. Bonni linnaapea Hans Daniels ütles, et see on raskeks majanduslikuks lõögiks tema linnale ja kogu linnatümbrusele.

Kuula ära ka teine pool!

Nii kõlab maakeelde panduna ladinakeelne tarkusetera, mille järgi Põhja-Ameerika Eestlaste Demokraatlik Foorum nime sai. Teispäeval, 18. juunil oli Toronto Ülikooli akadeemilises õhkuva Trinity College'i hubes kosvibimiste ruumis „ALTERA“ diskussioonitõttu kodakondsusest. Ligi 80 huvilisele olid Eesti üht teravamat päeva-probleemi — kes siis kuuluvad Eesti Vabariigi kodanikkonda — selgitamas prof. Karl Aun ja prof. Rein Taagepera. Peale etekandete oli elav arutelu. „ALTERA“ üheks eesmärgiks ongi Eesti merekohti siinpool ookeani selgemaks rääki-da/saada antud probleemid tunde vate eriteadlaste abil. Küllaltki elitaarse maiguga kokkutulekul pakuti osalejatele mõttetulede lisaks ka, cheese & sherry'ing ja võimalus omavahel lihtsalt su-dimatuks vestelda.

„ALTERA“ jätkab alanud ajutunnakute sarja suure suve lõppedes.

ganud Eesti, Läti ja Leedu tolli-punktide tegevust. Juba CSCE konverentsi esimestel tundidel toimusid sõjaväelased kokkupõrged meie piiridel“, ütles Meri, „mis näitab N. Liidu võimude närvis-tust. On alati võimalik, et nad meie maadele vägivallalt sisse tungivad ja valitsused üle võta-vad“. Selle arvamiseiga ühinesid

(järg lk. 3)

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: OÜ Vaba Eestlane,
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

FREE ESTONIAN

PUBLISHER: Free Estonian Publishers Ltd.
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Tegevtoimetaja: Arvi Tinitis.

Toimetaja: Olaf Kopvillem.

Toimetuse kolleegium: Karl Arro, Olev Träss, Hannes Oja.

TELEFONID: toimetust 733-4550, talitust (tellimised, kuulutus, ekspeditsioon) 733-4551 avatud esmaspäevast reedeni 9-3-ni.
Fax (416) 733-4550.

Tellimishinnad Kanadas: ajalehe tariifiga aastas \$77.—, poolaastas \$43.— ja veerandaastas \$24.—, kiripostiga lisandub postikulu — vastavalt \$145.—, \$76.—, \$40.—.

Tellimishinnad väljaspool Kanadat: aastas \$94.—, poolaastas \$50.— ja veerandaastas \$29.—, I klassi posti ja lennuposti hinnad vastavalt — USA \$142.—, \$75.—, \$40.—, mujal välismaal \$173.—, \$91.—, \$49.—.

Aadressi muudatus \$1.—

Üksiknumbri hind \$1.00.

Kuulutuste hinnad: üks toll ühel veerul: \$6.00, esiküljel \$7.50, pluss 7% (GST) Kanadas.

Kuulutusi võetakse vastu nädala esimesse ajalehte kuni reede homm. kella 10-ni ja nädala teise ajalehte kuni teisip., homm. kella 10-ni. Väljaspool tööaega: Leida Marley 223-0080.

Tulevik on tume

Äsja rahva poolt otsestest valimist suure hääletamusega Venemaa presidendiks valitud Boris Jeltsini Ühendriikidesse sõidule eelneval päeval kirjutasid N. Liidu president Gorbatsšov ja seitsme liiduriigi esindajad alla kokkuleppele, millega need „vabariigid“ nõustuvad uutel alustel liitu edasi jääma. Kokkuleppe kavand saadeti kõigi asjaosaliste riikide „parlamentidele“ läbivaatamiseks, kaalumiseks, arutamiseks ja kinnitamiseks.

Tegelikult räägiti seni üheksast uue liiduga ühinevast riigist, mille pihtlikuks väljendusvormiks kasutatakse valemist 9+1. Esitatud valemis märgitakse number üheksa uue liiduga liituvaid riike, kuna number üks viitab president Gorbatsšovile. Esialgu liituisid uue liidulepinguga kolm slaavi elanikkonnaga riiki — Venemaa, Ukraina ja Valge-Venemaa ning N. Liidu lõuna-osa riigid Kasahstan, Aserbaidžaan, Turkmeenia ja Kirgisiia. Liitumiseks on kindla lubaduse andnud ka Tadžikistan ja Usbekistan, kuna kuus riiki — kolm Balti riiki, Moldova, Armeenia ja Gruusia on keeldunud kokkuleppega kaasa minemisest. Lääne ajakirjanikud on juba teatades, et Leedu ja Läti on ühinenud Gorbatsšoviga plaaniga, ei vasta tõele. Valejärelduste tegemine oli tingitud tõenäoliselt sellest, et mõlemad mainitud Balti riigid saatsid uue liidu moodustamiseks korraldatud nõupidamistele oma vaelejad.

Vaatamata Gorbatsšovile suurtele lubadustele on 9+1 kokkulepe ja selle tagajärjed praegu suureks küsimusmärgiks, millele keegi ei suuda vastust anda. Plaan rakendamise toob kindlasti kaasa muudatusi plaaniga ühinenud riikide elus, kuid veelgi rohkem reidiks riikides, kes Gorbatsšovile engekoos otsa ei hakanud.

Põhiliselt tahab Gorbatsšov uue liidulepingu vältida N. Liidu täielikku majanduslikku kokkuvõrsemist ning sellest aspektist lähtudes on tehtud liiduriikidele võrdlemisi suuri järeleandmisi. Nii lubatakse mitmesuguseid eeliseid liiduvabariikidele omavahelise majandusliku koostöö vil-

jelemiseks, milleks luuakse vabariikidevaheline majanduskomisjon ning keskvoimu võimupiride vähendamiseks töötatakse Moskva ja liiduriikide vahelisi suhteid reguleerida vastavate majanduslike kokkulepetega.

Pealiskaudselt vaatustel jääb mulje, et Mihhail Gorbatsšov on hakanud aru saama liiduriikidele le antavate suuremate vabaduste tähtsusest, kuid lepingu positiivset külge tunestavad paljudes punktides üldisemad ja täpsustamata väljendused, mis on kaugel vajalikust formulatsioonist. Sellise „lahitise“ kokkuleppe tõlgendamisel võib tulevikus tulla suuri lahkarvamisi keskvoimu ja liiduriikide vahel.

Uue plaani rakendamisel võib Gorbatsšov paremal juhul võita aega võimul püsimiseks ja läänemaailmast oodatud abistamisummade N. Liidu majanduslike pümpamiseks. Nende suurte summade saamine on siiski veel otsustamata ja N. Liidu majandus on nälvõrd katastrofalses olukorras, et seda ei suuda päästa isegi Gorbatsšov poolt planeeritud uus „Marshalli-plaan“, samuti mitte praeguse valemiga 9+1 suurendamine 15+1-le.

Kui uue liidulepinguga liitunud riigid lähevad koos Gorbatsšoviga vastu tumelede tulevikule, siis veelgi süngem, ehamärasem ja ohtlikum on nende kuue riigi olukord, mis Gorbatsšovile uue plaaniga ei ühinenud. Praeguste väljajäetuste juures ei ole Moskva vaimse nendele riikidele iseseisvust andma, pigem võib oletada, et keskvoim hakkab rakendada majanduslikke, poliitilisi ja isegi sõjalisi survevahendeid dissidentide põlvli surumiseks. Et Moskvas sellele probleemile tõsiselt mõeldakse, kinnitab juba seegi, et N. Liidu Plaanikomitee asesimees V. Durassov saatis laiali juhendeid, kuidas suhtuda nendesse vabariikidesse, kes ei taha sõlmida majanduslikke kokkuleppeid keskvoimuga kontrolli all.

Juhendels mainitakse, et teised liiduriigid peavad erimeelsetesse vabariikidesse suhtuma N. Liidust väljumise seaduse alusel ja kui need riigid seda ei tun-

Jeltsini saabumine Washingtoni.

Esialgselt vaos-
hoitusest triumfiks

„New York Times“ annab uudise ettevaatlikult neljandal leheküljel, rõhutades, et USA ei soovi solvata Gorbatsšovile Jeltsinile hügelvastuvõtu korraldamisega; samal ajal ei saa 1000 aasta jooksul esimest korda demokraatlikult valitud Venemaa presidendist ka mõnda vaadata. Enne Jeltsini ärandul Moskvas andis Gorbatsšov oma spikrit kaudu teada, et ta on arutanud Jeltsiniga eelseisva visidit üksikasju ja leiab visidit väga va-

jaliku olevat. Need olid häälmastama panevad sõnad mehel, kelle eruminekut Jeltsin mõni aeg tagasi nõudis, kes mitte just sumpantiaist Jeltsini vastu saatis kolm kuud tagasi Moskva tänavatele Jeltsinit pooldava mitingu ajal korda kaitsma 50 tuhat sõdurit.

Veel mõned üksikasjad Jeltsini visidist. USA poolest kõrgetasemelist suhtumist näitab fakt, et Jeltsini lennuks maandus Washingtoni lähedal asuval õhujõudude lennuväljale, kus võetakse vastu ainult eriti tähtsaid külalisi. Nõukogude saatkond Washingtonis ei näita Jeltsini vastu üles erilist poolehoidu. Washingtoni kesklinnas asuvad vastuvõtukoht, kus Gorbatsšov alati on peatunud, jäid Jeltsinile suletuteks. Venemaa president peatub Madisoni luksushotellis. „NYT“

nista, siis on nad teiste liiduriikide suhtes välisriigid, või Durassovi mõtteid täpsemalt tõlgendades — ebasõbralikud riigid. Juhendite põhjal võib oletada, et iseseisvust taotleva riigi ja N. Liidu vahel tekivad konfliktid Liidu omandi mõiste määritlemisel ja Liidu omandi väljajätmisel. Räägitakse ka toarinate äravõlmamisest, kaubavahetuse piiramisest ja surve avaldamisest krediidid ja raharingvoolu kaudu. Lühidalt: keskvoim hakkab iseseisvust taotlevate riikide vastu rakendama kõiki tema kasutusse olevaid majanduslikke relvi.

Kuid Gorbatsšovile survevahendeid arsenalis on veel teiste mõjuvaid vahendeid kuna kõik lahkuõmist irtitavad riigid alluvad Moskva sõjaväelisele kontrollile ning rahutuste ja vägivallatõdude lavastamiseks on alati võimalik üles kihutada venelastest ja teistest vähemusrühvest koosnevaid grappe. Nobeli rahuaunhanna vääritatud Gorbatsšov teab, et läänemaailm: pöörab alati pilgud pelgikult kõrvale kui ta saadab oma loogilised iseseisvuse taotlemise teele asunud riikide rahvuslike algatusi ja demonstراسیوone maha suruma.

Nii võib ütelda, et uue liidulepingu rakendamine viib ka Balti riikide ja teiste N. Liidust lahku soovivate riikide küsimuse taravnemisele. Kas see taravnemine Balti rahvaste probleemid lahendab, on omette küsimus, millele on raske anda isegi oletuslikku vastust.

K.A.

Selles lehes

Tallinnas kardeti valitsuse kriisi, olukord lahenes — lk.1
Venemaa presidendit triumf USA-s — lk.1
Tulipunkti oli Berlin — lk.1
Koop Cup'i suurejooneline finaali — lk.4
Eesti peredest — sünnist surmani — lk.8
KGB Eestis on ja jääb — lk.6
Fotokunsti maailmanimi Yvonne Väär — lk.7
Kanada siserändeseadusest — lk.8
Finnair'i tiibade all puhuvad külmad tuuled — lk.12

• „Moskovskije Novosti“ — Menusk nädalalehes avaldab arvamust Nobeli rahupremia komitee esimees, Nobeli institudi direktor G. Lundestat: „Me ei kavatsenud arvustada Mihhail Gorbatsšovile tegevust tema enda maal — see on riigi siseasi. Me hindasime tema rahvusvahelist tegevust.“

ajakirjanikule jäi silma seegi, et lähikesel N. Liidu saatkonnas Jeltsini auks korraldatud vastuvõtu ei oodanud külalisi kalamarja mäed, millega eelmise Jeltsini visidil ajal kostitati; nüüd pakuti ainult sooja viina... Õigusega rõhutatatakse, et Jeltsini näol on tegemist protsedendiga — ei ole enne tead veel keegi suutnud „süsteemist“ juumalt välja tõugatama uuesti tippu jõuda. Kui Sahlharov oli prohvetiks, siis Jeltsin on rahva-meis, tipp-kommunist, kes austab kahetses, et ta valik ei olnud õige; Jeltsin on tööline, kes õpib elult ja vaevalt kordab oma vigu teistkordset; tippjuht, kes on sotsialistliku Venemaa võimupiramidil otsas julgenud tõsta käe jumaluse (rumaluse) — sotsialismi vastu, nimetades, et tulevik kuulub kapitalismile, mis kommunistliku ideoloogia järgi on sotsialismile eelnev ühiskonna arengu etapp. N.R.

— „Küll Balti riigid tulevad
ise tagasi!“

(Alagus lk. 1)

Ted Koppeli intervjuul tema ABC „Nightline“ programmis ütles Jeltsin, et tal ei meeldigi Gorbatsšoviga tema tegevus. Küsimusele, mis eriti Gorbatsšovile tegevusest tal ei meeldi, vastas Jeltsin: „Tema ebajärjekindlus — tema seisukohavahetusel — tema ebakindlus. Alagus läheb ta vaskule, siis paremale“. Hiljem liias ta veel: „Kui Gorbatsšov oma reformipoliitika kindlaks jääb, siis olen ma tema poolt. Kui ta jätab reformipoliitika kõrval, avaldab vabariikidele surve, siis ma olen ta vastane“. Balti riikide kohta ütles Jeltsin kui Koppel teda pressis, et ta „pooldab nende suveräänsust“. Kui Koppel edasi päris, öeldes et ta teab juba venelaste suveräänsus-mõistet, mis tähendab hoopis midagi muud kui mujal maailmas — et tema mõtleb Baltimaade täielikku iseseisvust N. Liidust — siis paistis Jeltsin kõhklema lõovat. „Nu“, ütles ta, „kui nad tingimata

tahavad — mina neid takistama ei hakka. Nagunii on meil nendega majanduslepingud, Eestiga ja Lätiga — Leedu oma on just sõlmimatas“. Ilmselt mõlles ta Vene Vabariiki ja selle kokkuleppeid Baltimaadega. Pärast ütles ta veel, et aga lahklusõvad vabariigid niikuini kauaaks ära ei jää — 10—15 aastat kõige rohkem, siis tulevad ise tagasi, juba puht-majanduslike põhjustel. Jeltsin ütles et tema ei taha talu, müts näpus, USA-st raha paluma — selle asemel pakub ta haruldasi investeermisvõimalusi, mida kõik õigesti mõtlevad kapitalistid peaksid tagama ära kasutada.

Senati republikaaniid liider Robert Dole kiitis Jeltsinit, öeldes: „Me soovime otsestelt vabariikidega kontakte saada, et nendega läbi rääkida — olemes keskvalitsusega juba küllalt rääkinud“. Jeltsin vastas: „Selleks ma ju sia tungi, et president Bushiga otsest kontakti luua.“

Star'ist tõlks ja käprip A.T.

Kommentaariid Veel CSCE konverentsist Berliinis

Ivan Aleksandrovitš Serov'i nimi on kõigile eestlastele tuttav, kuid vähesed teavad lähemalt selle julma mehe elukäigust, kes oli Balti riikide elanikkonna küüditamise peaarhitekt 1941. aastal ja küüditamiskäsu allakirjutaja. Eestis 1976. aastal välja antud entsüklopeedia ei räägi midagi Ivan Serovist, kuigi ta oli suurekalibriline ja teeneks kommunist kõigi nende väikeste tegelaste kõrval, keda on peetud väärilisteks teatmeteose lehekülgedel avaldada. Siit võib järeldada, et Ivan Serovi süüing operatsioonid eesti rahva hävitamiseks on niivõrd räpased ja põlastusväärased, et isegi punaste valedevalabrik ei ole teda võimeline näitama kiskja looma asemel inimesena.

Balti rahvaste küüditamine oli tegelikult Ivan Serovi pikas „julgeolekumehe“ karjääris ainult üks väike episood, kuna teda ootasid pärast seda palju suuremad ülesanded. Ivan Serov sündis Vologda linnas lähedal talupoja perekonnas 1905. aastal ja oli juba 18-aastaselt oma külanõukogu esimees. Kodusõja ajal ühines ta punarmega ja tõusis kiiresti ühe suurliikviivõrgemendi staabiülema. Pärast sõda tegi ta sõjaväes kiiret karjääri, kuid viidi 1939. aastal kindrali aukraadiks üle NKVD-sse, kus ta nimetati riikliku julgeolekukomissari abiks, milles kapsiteidomissari ta viis ka läbi eestlaste, lätlaste ja leedulaste küüditamises 1941. aastal.

Serovi karjäärile aitas palju kaasa Nikita Hruštšov ning 1944. aastal näeme seda väikesel kasulikul ja brutaalset jõhkart punarmee kannul Poolas tegutsemas, kus ta organiseeris kommunistlikku julgeolekupolitset, hävitades armutult iga kommunistliku rezhimi vastase. 1945. aastal avanes tal suur tööpõld Ida-Saksamaal kus ta rajas kommunistliku rezhimi ja vene okupatsioonijõudude toetamiseks tohtu luure- ja terroriparasiidi. Berliini esinlass Karlshorstis kuulus Serovile ja tema personaalile suuri okstraadiga piiratud linnamisa, mida valvasid ja julgestasid NKVD sõdurid oma koertega.

1954. aastal nimetati Serov KGB ülemaks, millesl positsioonil ta näitas oma suuri (shekisti-võimeid Ungari ülestõusu mahasurumise ajal 1956. aastal. Serov sõitis isiklikult Budapesti, kus teda ungarlaste petmisel mõjuvalt toetasid tolleagee N. Ljudu saadik Ungaris Juri Andropov ja saatkonna kolmas sekretär Vladimir Krjutšov. Mõlemad kehtisid hiljem N. Ljudu KGB ülemate kohtadele. Andropov on teatavasti surnud, kui Krjutšov kogub teda kohta praegu. Ungari kaitseminister Pal Maletser meelitati läbirääkimiste ettekäändel N. Ljudu punarmee peakorterisse, kus Serov ta pistolilt välja tõmmates isiklikult arreteeris.

Kui N. Ljuti hakkas pärast Stalini surma otsima lähemaid kontakte lääneriikidega, siis ei sobinud Serov enam sellesse mängu. Pealegi ründas teda ägedalt komssomoli keskkomitee esimene sekretär Aleksander Shelepkin, kes lõpuks is nimetati Serovi asemele KGB ülemaks, kuna Serovile anti tema tröösti-

Kanada välisminister Barbara McDougall pidas Berliinis Saksaa Riigipäävaahoones kõne, kus ta mõistis hukka neid maid, mis olid Iraagile relvi müünud. McDougall oli ainuke naissoost välisminister nende 34 meesministri hulgas, kes sellest konverentsist osa võtsid.

McDougall ütles, et viimase 10 aasta vältel ostis Iraak relvi 54,3 miljardi eest — suur protsent sellest Lääneamailt. Kuid ka endised ida-bloki relvakaupmehed olid konverentsilaua taga, nagu näiteks Tšehho-Slovakkia, kust praeguigi veel Lähis-Idasse suuremal hulgal relvi müüakse.

McDougall nõudis, et konverents saadaks tõusvatele avalistridõude teate — relvatarg on neile sulelud!

„Muidugi võivad riigid ja rahvad endile kaitserelvastust muretseda.“ ütles ta, „kuid kui imslst üks riik endale sellisel hulgal relvi kokku kuhjab, mis selgesti tema agressioonikavast näitab, siis ei saa relvamüüki sinna kuidagi viisi õigustada.“ „Seepärast...“ kinnitas McDougall, „on need relvakaupmehed rohkem kui pistus süüdi Lähis-Idas toimunud sõjas ja verevalamises.“

Sõnumeid Stockholmist

17. kuni 19. juunini toimus Stockholmis Balti riikide majandust käsitlev seminar, mis lõppes pressikonverentsiga.

Michael Sohlman, väliskaubandusministri aseajaja poliitilistes küsimustes, selgitas ajakirjanikele et seminar korraldati näitamaks kui tõsiselt Rootsi võtab Balti riike kui iseseisvaid majanduslikke subjekte ja tahab osutada ampoolsest majanduslikku abi.

See on esimene korda, kus Eesti, Läti ja Leedu esindajad olid taolisel seminaril, millele peale Baltist võitis osa terve riida tunutid majandusteadlasi nagu professor Brian Van Arkadie Inglismaalt, professor Alec Nevo Glasgowl ülikoolist, majandusteadlane Rudolf Jalakas jne.

Loodetaks, et toimunud seminar peaks määrada edaspidi teostatava majandusala poliitika Balti riikide suhtes nii, et nad oleksid ise võimelised ka majanduslikult iseseisvaks olema.

miseks GRU (N. Ljudu sõjalise luure organisatsioon) ülemaks koht. Serovile kujunes tema suur sõprus GRU ohvitseri Oleg Penkovski'ga, kes oli lääneriikide agent. Kui Penkovski paljastas, siis oli ka Ivan Serovi lalt lauldud. Ta vallandati 1962. aastal GRU ülemaks kohalt ning tundus end narka surutuna, et leidnud ta tekkinud okukorrast muud väljapääsu kui lasi endale kuuli pähe.

Kahlemata erakordselt kerge surm mehele, kelle elutöö seis ainult teiste inimeste mõrvmises, küüditamises ja teistes vägivaldategudes. Kas ei ole juba aeg korraldada uut Nürnbergi protsessi, mis Ivan Serovi taolise kurjategija kuriteode inimuse vastu tuleksid paljastamisele ja kurjategija hukka mõistmisele? Olgu postuumsest.

AMI

Barbara McDougall

Minister McDougall kutsus CSCE konverentsist osavõtjaid üles, välja andma proklamatsiooni mis piirab või otseselt keelustab relvademüüki Lähis-Idasse. Saksamaa välisminister Dietrich Genscher ühines selle üleskutsuga, öeldes et Saksamaa on seda taotlenud juba pikemat aega. (Ei tohi siiski unustada, et Saksaa firmad olid suurel määral vastutavad Iraagi raketiühenduse ja tuumajamaade rakendamisevahendite eest). Selle peale naeris McDougall, öeldes: on ju kena et Saksamaa nõustub temaga ja tahab krediti endale saadud — Kanada on ainult huvitatud, et see ettepanek tõeliselt teostust leiaks. A.T.

Avaldati arvamus, et Nõukogude Liidus toimuvate muudatuste taustal, jäävad Balti riigid kindlalt püsima!

Eesti poolt võtsid sellest seminarist osa Eesti Valitsuse nõunikud Ivi Proos ja Aare Purga, Välisministeeriumi ametkonna peadirektor Mehis Pilt ja Teaduste Akadeemia president majandusdoktor Arno Käarna.

HEIKKI H. TANN

Kokkupõrged CSCE

(Alguks lk. 1)

Läti ja Leedu esindajad, kes Meri sõnavõtu juures kohal olid.

Esmaspäeval murdis Nõukogude politseisõudus sisse Läti tollipunkti Riia raudteejaamasse, lõhkusid mõõblit ja sisustust, konfiskeerides dokumente ja pekstes Läti ametnikke. Selle kohta teatas Läti uudisteagentuur LNAK et venelased olevat Riia raudteejaamasse vabanastud läti politseivõimude poolt vahistatud salakaubade tagaotsingu jõugu. Kaasa oli võetud ka konfiskeeritud salakaup ja üks läti ametnik oli veetud Nõukogude prokuratuurile. Läti valitsus näeb selles ohtu oma eksistentsile, sest senini piirdusid rünnakud piiripõrgedega.

Berliini konverentsil kinnitasid Meri ja teised Balti ministrid (Algirdas Saudargas Leedust ja Janis Jurkans Lätist) et nad pressivad täieõiguslikku CSCE liikmeks saamiseks suunas.

„Me oleme selleks siin et maailmale meelde tuletada — Euroopa ei ole veel ühendatud ega vabaks saanud. Euroopa ei ole veel valmis ühiseks demokraatlikuks hooneks. Kuid me oleme veendunud, et aeg selleks ei ole enam kaugel.“ lisas Meri. „Me saame tagasi oma positsiooni Euroopas, mille kaotasime II maailmasõja tõttu, sest me olime enne seda täieõiguslikud Rahvaste Liidu liikmed. Selleks peame me Moskva järele oma kindlat poliitilist tahet näitama.“

Tõlkis ja käipis A.T.

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas VÕIDUPÜHA läkitus eestlaskonnale

Võiduga Võnnu all 23. juunil 1919 alatisid eesti relvajõud luua soodsad strateegilised tingimused üldvõiduks Vabadussõjas ja seega kindlustada Eesti Vabariigi olemasolu. Selle kuupäeva väljakuulutamine riiklikuks pühaks — Võidupühaks — on ajalooliselt igati põhjendatud.

Meil on tänavusel Võidupühal põhjust meenutada nii saavutusi kui ka mureid Eesti Vabariigi faktilise iseseisvuse taastamise võitluse praeguses kriitilises etapis. Saavutuste hulka lugagem järgmised:

— Eesti ajaloo suurima rahvaalgatuseliku liikumise poolt mullu ellu kutsutud Eesti Kongress on vaatamata rasketele tegevustingimustele püsima jäänud ja oma aatilisusega oluliselt mõjutanud nn. üleminekuaega.

— Balti riikide taasiseseisvumise küsimus on muutunud rahvusvahelises mitte ainult avaliku arvamise, vaid ka valitsuste tasandil;

— Lääneriikide valitsused on kriitilistel hetkedel välja astunud Balti rahvaste vabaduse ja riikide taasiseseisvumise kaitseks.

— Mitmetes lääneriikides on loodud parlamentaarsed Balti komisjonid ja töögrupid, kelle panus taasiseseisvumise protsessi on hindamatu.

Need saavutused peegeldavad pagulaseestlaste aastakümneid kestnud pingutusi ning viimaste aastate pingutusi mitmete poliitiliste ringkondade poolt okupeeritud Eestis, tihti koostöös lätlaste ja leedulastega. Olgem uhked nende saavutuste üle!

...

Meil on põhjust olla ka mures.

On veider, kui Eesti üleminekuaja valitsusjuhid oma nõunikega kuulutatud poliitilise okupatsiooni lõppenuks tingimustes, kus Eesti Vabariiki okupeeriva Nõukogude Liidu sõjajõud ja julgeolek viibivad Eestis edasi, tegutsedes põhiliselt omal voolil; kus sisesõiduvastusid Eestisse reguleerib endiselt Moskva; kus kontroll Eesti piiril vastu läant kuulub endiselt KGB-le; kus Tallinna valitsus ei suuda käiku lasta oma raha ega maksa panna oma võimu isegi Eesti idapiiril.

On vastuvõetamatu, et Tartu rahulepinguga kindlaks määratud Eesti Vabariigi territooriumi suhtes valitseb valmidus teha kompromisse kirdes ja kagus; et üleminekuaja valitsuse enda eestvedamisel liigutakse kogu Kirde-Eesti äraandmise suunas Eesti riikliku kontrolli alt Narva vabamajanduslooni näol.

On vastuvõetamatu, et Eesti üleminekuaja valitsus ja tema taga seisvad rühmitused üritavad punavõimu eest pagunud eestlasi välja arvata Eesti Vabariigi kodakondsusest, pakudes samaaegselt nn. nullvariandiga Eesti Vabariigi kodakondsust sõjajärgsetele muulastest siserändajatele.

...

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas juhatus kutsus eestlasi ja eestlaskonda üles jätkama võitlust Eesti Vabariigi faktilise iseseisvuse taastamise eest, pidades sejuures meeles, et meie suurimateks panusteks saavad olla Kanada välispoliitika mõjutamine taasiseseisvumise sihi saavutamisele soodsas suunas ja Eesti sisepoliitilise elu mõjutamine Lääne demokraatlike, majanduslike ning üldühiskondlike põhimõtete alusel.

Meie ei tohi loobuda oma kaasaarvaimise õigusest Eesti asjades. Pagulaseestlased on praegu ainsad eestlased, kel on poliitilisi, töö- ja elukogemusi sellistes ühiskondades, kuhu valdav enamik eestlasi Eestis soovib välja jõuda. Seistes eamal Eesti olmetingimustest, ei ole meil ka tarvilik teha kompromisse, mida hetkesurvest ja punasest poolsajandist pärit mõisteline- ja kogemustvara inimestele Eestis telmekord peale surub.

Meie kogemused ja mõju lääneriikides on Eesti nüüdisaja vabadusvõitluses asendamatuks reaviks, kuid arvestatavaks relvaks vaid siis, kui me oma aadetele ja paguluse kaasa toodud poliitilisele shilile ise vakumatuult truiks jääme. Ärgem unustagem, mis see siht on — Eesti Vabariigi faktilise valitsemisõiguse taastamine ta Tartu rahulepinguga fikseeritud territooriumil, Eesti Vabariigi demokraatliku riigikorraldusega.

Võnnu all 1919 teadis Eesti Vabariigi sõdur väga hästi ja täpselt, mille eest ta võitles. Ärme meigi seda unustame!

EKN'J JUHATUS

Me ei nõustu eelneva deklaratsiooniga.

Tunnustame kogu-eestlaste aastakümnete jooksul tehtut. Avaldame kaastunnet nende välis-eestlastele, kes ei ole seda veel mõistnud.

Põhja-Ameerika Eestlaste Demokraatlik. Foorum — „ALTERA“ 20.06.91 Torontos

„VABA EESTLANE“ on valvel eestlaskonnale üldhvide eest!

„Koop“ karikavõistlused lõppesid tähtede paraadiga

Koop Cup-i maailmakarikavõistlused lõpetas Metro Convention Centre'is internatsionaalne „tähtede“ paraad. E. Koopi ja D. Calderwoodi juhatusel esinesid Kalev Estienne elitiirgrupi võitlejad vaheliti võistlusest osa võtnud eririikide silmapaistvate esindajatega.

Esinemise alul ütles teadustaja A. Raudsepp Kanada kakskeelse tervituse, märkides et siindmusega tähistatakse Evelyn Koopi poolt organiseeritud ja juhendatud rütmilist võimlemist Kanadas. Teadustaja tutvustas eelolevat kava, kus eilsed võistlusevõitjad olid nüüd solistideks Kalev Estienne elitiirühmades harjutuste vahel; need võitlejad ei tarvitse enam esineda, vaid harrastavad seda tantsulist vormi oma rõõmuks ja terviseks.

Lavameistreiks olid Ain ja Taavo Sõddor, kus lava ette oli paigutatud suur ekraan, mis kergelt läbi paistev, oli millele suunati slaididelt mitmesuguseid esinemise seaduste motive. Ekraan andis kogu lavale tv-lise iseloomu, mille taaga gruppide dünaamika püües eriti mõjule; solistide juures tahtnaks esinejad ilma vahetõrgeta näha. Jaanika Mölderil puhul oli ekraan tõstetud, aga mitme teise puhul, eriti kui võitlejad kandis tumedaid dresse mustade lavaseinte taustal, kahanes solisti näolmelt rõõmu nägemine ja põhjustas pealtvaatajais nurinat. Olid ju iga rahvuse solisti puhul andis ekraan väga huvitava tulemust, kui soomlanna Terhi Ukkonen tantsis soome mütoloogilist naisekuju met-

sapude keskel, mis oli eesolevale linalle projekteeritud. Mölder esitas rock and roll stiilis väga elava koreograafilise numbril.

Koop Cup'i võitja, bulgaarlanna D. Todorova näitas oma akrobaatilist paindlikkust, poolatari J. Bodak esines lühiga, samuti sakslanna M. Ziegler; edasi eelmiste päevade medalivõitjad tšehhitar L. Oulehlova, jaapanlanna Y. Kawamoto, prantslanna C. Sahuc, itaallanna V. Conte, ungarlanna E. Demko, kanadalanna S. Cushman väga humoorika koristaja-naise karakterisatsiooniaga, rumeenlanna A. Voinea, sheitslanna B. Hubar, ameeriklanna J. Lovell, jugoslaavlanna K. Radonjic ja hiinlanna Liu Yu; mõni oli oma esinemisse liitnud rahvusepäraseid motive.

Kanada neli võistlejat ja Kalev Estienne tüdrukud on praegu Kanada rahvusliku võistkonna liikmed. Esinemised läksid sujuvalt, vaatamata et olles samal päeval saadi selles saalis proovi teha. Külalisi oli üle 800.

Kalev Estienne alustas tantsulise numbriga „Rhapsody in Blue“; valgeis kleitides võitlejad lainetava mere slaidmotivei keskel, tuues elavalt välja mere liikumise pehmuse. Järgnes „Granada“, lühike, väga rutiin „Perdido“, vaheldumisi rõngas, hüpis ja pall — „Caribbean Rhythm“, „Cats“ ja „You Don't Bring Me Flowers“ ja holly-woodilise vaimuga „City of

Evelyn Koop Canadian Rhythmic Sportive Gymnastics Federationi presidendilt Helen Connorilt vastuvõetud plakadiga.

Foto: H. Oja

Angels“.

Teisel poolajal tulid kahe- ja kolme-palliga „Depeche Mode“, karikatega „West Side Story“, vabaharjutus „Japanese Drums“, tantsurühmidega „Latin Medley“, lindi ja pallidega „Tonight“; see lõppes hoogsa finaaliaga „Hooked on Classics“; kahes viimasel olis solistik Marta Bobo. Kalev Estienne esinemised olid lavatantsulised, hoogsad, vallatavad rõõmuväljendused, kuid ka solistide esinemised näitasid kui lähedal lavatantsule on rütmiline võimlemine.

Kava lõpul kutsuti Karmen Krausmägi organiseerimisel kõik endised võitlejad lavale, kus osale anti 10-, teistele 15-aastase võimlemise medali. Lavale tuli 40 endist võitlejat, algusaastast Helgi Ruukholmi ja Helgi Pedel. Heli Odera ütles, et rõõm on pühitseda Kalev Estienne aastapäeva, see on perekondlik organisatsiooniks, kus emadele järgnevad tütreid. Kalev Estienne on andnud tervislikku tegevust ja maailmas rändamise võimalusi, ulatades sellejuures kingituse E. Koopile.

E. Koop ütles, et lavale kogunud endistel võitlejatel oleks midagi neljakümnest aastast mälestada ja andis igaile võimlejale väikse mälestusmärgi, Kalev Estienne 40. aastapäeva medali, mis tuleb väljaandmisele veel endistele toimekonna liikmeile, internatsionaalsele delegatsiooni liikmeile ja pressile.

FIG president Egle Abruzziani õnnitles E. Koopi Kanada rütmilise võimlemise 40. aastapäeva puhul ja andis lilli. E. Koop tänas kõiki komiteeliikmeid ja võimlejaid, kes kingisid E. Koopile mälestusesmeid.

Viimane osa kolmepäevalist sündmusest oli õhtusöök esinejatele, külalistele ja kaasaaitajatele, keda kujunes paarisaja ringis. Pärast õhtusööki ütles tervituse Kanada rütmilise võimlemise president Helen Connor ja andis üle selleks puhuks valmistatud plakati.

Teadustaja A. Raudsepp selgitas koosolejatele Kalev Estienne nime tähendust, kus esimesel poolal on eesti muinaskangelase nimi, kes oli tuuev jõe mees ja on mitmele Eesti spordiühingule nime andnud, teisel poolal on Eesti nimele veidi prantsuskeelne vorm antud.

E. Koop tutvustas Elle Eljandit,

Lühiaudised

• WASHINGTON — Nälg ähvardab rohkem kui 30 miljonit aafriklast eeloleval aastal, ajal, mil läänemaad on „abistamisest tõinud“, ütlev ÜRO. Vähemalt 5,7 miljonit tonni häda-abi toitu on tarvis — 2,3 miljonit tonni rohkem kui lubatud. Kõige suuremas hädas on praegu kurdid ja Bangla Deshi uputuse ohvrid.

• VIIN (Reuter) Albaania uus koalitsiooni-valitsus lubab kuni 80% palgalisa kõigile valitsusametnikele, kaasa arvatud julgeolekumehed. See oli uue mitmepartei-valitsuse esimene otsus, miselt on nad kõige rohkem omaenda sissetulekute pärast mures. Vahepeal kaebavad Itaalia võimud, et põgenike sissevool jätkub — paljud noored mehed tulevad Itaalia sadamaisse purjekaadide ja parvedega.

Mölderiga ei kaasas treenerina

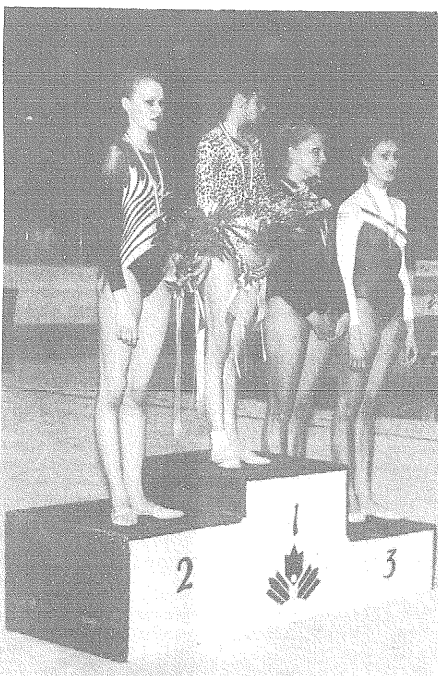
Maire Kamarik.

FIG president Abruzzini avaldas veel kord tänu Kalev Estiennele nii suure spordisündmuse organiseerimise eest. See on väga hästi õnnestunud, tähtede paraad oma uuelasde lavastusega ja lavaseadega oli midagi erakordset, mis meelde jäi. Kell oli jõudnud keskööle ja osa hakkas lahkuma, teiste näidati veel laide Kalev Estienne pikajalalise tegevuse esimestest aastastest.

Evelyn Koop oli väga väsinud aga õnnelik, et kõik õnnestus. Uus karikavõistlus toimub Torontos juba tuleval aastal. Sellise aja korraldamine on raske kuna tuleb jälgida rahvusvahelisi protokolle ja määrsi. Võistlus näitas, et Kanada rütmiline võimlemine on maailmatasemel, mis kohustab uute võistluste korraldamist. Kaaskorraldajad Evelyn Koop, George Gross ja Steve Stavro.

Sündmust märgiti ka Toronto suuremas ajalehtes ja televisioonis, kuigi ruumi muu kanada spordi kõrvale anti vähe, et aitaks teadmist sellest kanadalastesse kasvatada. Aga E. Koop on optimistlik ja paljud head soovid ning kingid andsid tulevikus tööks jõudu.

H.

Koop Cup'i rütmilise võimlemise karikavõistlused karikate rütmilise medalile tulnud võitlejad. Pildil vasakult tšehhitar Lenka Oulehlova, bulgaarlanna Dimitrinka Todorova ja kolmandat kohta jaganud Susan Cushman ja Jaanika Mölder.

Foto: H. Oja

INDIVIDUAALREISIJAD EESTISSE . . .

Tallinna hotell „Olümpia“ pakub Teile võimaluse peatuda soodsas hinnaga kolme tähe hotellis

- Tuba ühele CAD\$ 64.00
- Tuba kahele CAD\$ 81.00
- Luksustuba (suite) CAD\$115.00

Hinna sisse kuulub hommikusöök

Meil on pakkuja erinevad toitlustusvõimalused, kohvik, restoran koos erasalaadiga gruppidele ja õhtuti orkestri muusika, kiirsöögi restoran ja einelaud iseteenindusega.

LISATEENUSED:

- Suure valikuga valutuakapius
- Mugav valutabaar
- Varietee-night club
- Saun
- Juuksur, jne.

Ette tellimise korral on võimalik tellida individuaalseid ülee Eestist.

Hotell „Olümpia“ garanteerib Teile hea teeninduse kvaliteedi ja Teile raha jääb Eestisse.

Kui olete otsustanud Eestit külastada, siis reserveerige tuba „Olümpias“

- Tel. otsevalimine: 7-0142-602 300
- Fax otsevalimine: 7-0142-601 907
- Telex 173 165 HOOL SU

Address: 33 Kingisessa, 200105 Tallinn, Estonia

TOUGH JOB

Find out how you can serve the community as a respected and highly-trained professional.

Applications and Career Guides are available weekdays, 8:30 a.m. to 4:30 p.m. starting June 24th from the Personnel Services reception desk, main floor, northwest corner, City Hall

Deadline for applications:
August 9th, 1991.

Attend a Fire Fighter Career Information Session at the Toronto Fire Academy
895 Eastern Avenue
on Wednesday, July 24th, 1991 at 7:00 p.m.
OR
Saturday, July 27th, 1991 at 10:00 a.m.

1990 salary range:
\$33,560 - \$47,943 per annum

City of Toronto Fire
Department 392-0163

TOUGH TEAM

Mälestati küüditatuid

Üksikud vihmapiisad ähvardavast taevast alitasid süvendada kurba meeleolu Londoni mälestussamba juurde kogunevatele ballistale pühapäeval, 16. juunil. Tseremoonia algul asetati pärg kolme rahvuslindiga ausamba jalale ning Eesti, Läti ja Leedu lipukandjad asusid samasse oma lip-pude aualvesse. Lippude aualvesse asusid veel Ukraina ja Kroaatia esindajad oma lippudega.

Avasõna kui ka lõpukõne ütles hr. A. Dreimanis. Palvuse pidas preester Kacnevicius. Peakõnele-jaks oli Eugene Roslycky, kes on Ida-Euroopa inimõiguste kaitse Londoni komitee esimees. Kõik kõnelejad tõstsid esile kuidas 50 aastat tagasi sajad NKVD esinda-jad õõ kätte all arreteerisid tuhanded rahuaruastavad, töökad inimesed ning saatsid nad kaubavagunites Siberi vangilaagritesse ja metsatöödele, kust ainult vähesed viimaks viiet-sate tervistega kodumaale tagasi said. See oli aga ainult esimene samm ballistale hävitamiseks. Peale II Maailmasõja lõppu toimusid uued vangistused ning Siberisise küüditamised. Viimased vereva-langud on aga toimunud praeguste sõjaväelaste kallaletungidega Viinuses ja Riias.

Kõnelejad avaldasid tänu Kanada valitsusele, kes nende veretööde järel Moskvas proteste

esitasid. Londoni tseremoonia korraldajaks oli hr. A. Krebbe. Tänu temale ilmus kohalikus ajalehes ka eelteade juhtuvast ning kogunemist olid jälgimas kohalikud TV ja ajalehe esindajad. Tseremooniat näidati õhtuste uudiste saates ja ajalehe esmaspäevane number andis päris tõhusa katte.

Kokkutuleku pahupoolest võiks nimetada lubatud peakõneleja Joe Fontana, MP, mitte ilmunist ning rahvusgruppide vähesust.

• WASHINGTON — USA ei kiida heaks Israeli palvet (dollarreis) laenu jaoks, kui Israel ei jätta oma asutamispoliitikat Jordani jõe läänekaldal. Israel teab et see poliitika vähendab võimalusi laenu saamiseks, kuid nad loodavad selle septembrikuul siski läbi pressida, kinnitades et nad on ainukesed USA tõsised liitlased Lähis-Idas.

ON SUL MURE?

Teen igasuguseid maali-, remonti- ja juurdeehitustöid, ka korstnad, katused, torud, aiatööd jm.

Hel. Toivo, tel. 461-0549 hommikult kuni kell 11.00 ja õhtul pärast kella 8.00.

Kinkige sünnipäevaks
„VABA EESTLANE“

PAKID TEIE PEREKONNALE JA SÕPRADELE ALLJÄRGNEVATESSE PAIKADESSE:

EESTI • UKRAINA • LEEDU
VALGEVENE • MOLDAAVIA
LÄTI • LENINGRAD • MOSKVA

UUDIS — PAKKIDE SAATMISEL VÄLJAS-
POOL TORONTOT HELISTAGE TASUTA
(TOLL FREE) 1-800-661-0210 Saatek: 63 Galaxy
Blvd. Unit #7, Etobicoke, Ontario M9W 5P1

- Saadame kasutatud ja uusi riietusesemeid. Paki miinimumkaal on 5 kg, maksimumi pole.
- Standard toidu- ja arstimitepakid (regulaarsed)
- 14 päevaga — ekspress-toidupakid
- 7 äripäevaga — ekspressiga USA dollarite koju kätte viimine
- 3—4 nädalaga — raha kätte toimetamine (US dollarid ja rublad otse koju kätte)
- Haiguskindlustuste ja küllakutsete korraldamine
- Lilledle saatmine

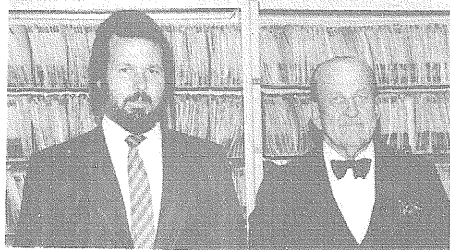
TORVIL Ltd.

FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT CO.

Head office: 63 Galaxy Blvd. Unit #7
Etobicoke, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321

404 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910

Isa ja poeg Majandusklubi juhatuses — Harry ja Hugo Later.

Eesti Majandusklubi peakoosolekul

17. juunil toimus Toronto Eesti Majas Eesti Majandusklubi peakoosolek, millest kvorum osa võttis. Avasõna ütles klubi president Hugo Later, tervitades koosolekujaid ja andes siis koosoleku juhatamise üle selleks valitud juhatajale — Oss Piil'ile.

Later luges ette ka möödunud aastase klubi aruande ja rääkis edukast peakoosolekust 4. juunil — siis suvepäevast pr. ja hr. Hugo Rooneeme suvekodus Collingwoodis, millest üle 100 inimese osa võttis. Teiste hulgas olid seal ka 17 Eestist tulnud majandusteadlast, kes Yorki ülikooli juures toimuvast majanduskursusest olid tulnud osa võtma. Järgmiseks suureks ürituseks oli Uue Aasta Ball, mis toimus kõigile tuntud Admirali Hotellis. Osavõtjate arv oli üle saja (124) ja ajakirjanduski pööras ballile suurt tähelepanu. Loengute sarjas — 29. aprillil loeng teemal „Investeeringud praegusel retsessiooni ajal“. Lektoritena osalesid Aarne Aus, Rein Lepik ja Tarvo Toomes. Kokku on klubi juhatus pidanud möödunud aasta vältel 5 koosolekut. On liitunud 6 uut liiget. Manala teele on läinud üks liige — Antoni Truuvart — teda paluti mälestada püstitiseimise

(leinaseisak). Uued liikmed: pr. Tiit Vähma-Visnapu, härrad Aarne Aus, Arvo Dulder, Ron Kuus, Kaljo Laanemets ja Aadu Randpalu. Tulude-kulude kokkuvõtmisel leiti et klubi on väike kasumiga töötanud. 1991.a. tegevuskavas leiti, et järgmiseks ürituseks on Suvepäevad. Need otsustati jälle korraldada Hugo Rooneeme ja pr. Rooneeme suvekodus — alternatiivne „ristle-mine“ jäi ära. Suvepäevadeks määrati 17. august. Lõpuks oli ette nähtud külasõidud (Arvo Niitenbergi eestkostmisel) Ontario Hydro Clarksoni kontrollikeskusesse. Arutati, kas tänava järele maskiball pidada. Otsustati selle vastu — läheks liiga kulukaks. Selle asemel otsustati jälle rõhk panna Uue Aasta ballile, mis pidi veelikord Admirali Hotellis toimuma. Taheti ka korraldada aktsiooni uute liikmete juurde tõmbamiseks. Presidendi kis jäi edasi Hugo Later peale seda, kui teised talte veid auku pähe rääkisid — ta valiti ühele häälele. Tagasi valiti ka A. Niitenberg, E. Hopp, A. Vahra. A. Loit, juhatuses kandidaateks O. Piil ja T. Toomes, revisjonikomisjoni H. Lestla, Harry Later, hr. Raamat. Ülestõus-terd küsimuste all arutati veel maskiballi asja ja võimaliku külastust bõrsile. Siis kuulutati peakoosolek lõppeuaks ning öeldi, et klubil läheb hästi, praegu on sel 84 liiget ja tahetakse veel uusi saada. Ühineni daamidega kohvik-restaurantis, kus maitsev õhusõök oli serveritud. Peakoosolekuline koosviibimine kesti veel hubases õhkkonnas mitmed tunnid.

A.T.

JAMES TATE PLUMBER

Torude panemine ja igasugused parandused • Industrial • Commercial • Residential
Helistage 751-4385

WHITE WAY

Uus äri

Kõike Euroopa ja Nõukogude Liidu tarbeks! Saadeval: VCR, TV, STEREO, köögi- ja muud majapidamis-seadmed (appliances)

Eriline soodustus EESTI KÜLALISTELE
5889 Bathurst St. (lt korrusel)
Tel. (416) 512-1253
Avatud 11—7 p.l.
(esmaspäeviti suletud)

„Bazine“'s 25. mail 1991 T.E.Õ.&J. klubi laskevõistlusest osavõtjad. Võitjad: H. Kausi I keskel; J. Sambla II paremal ees; H. Riko III vasakul ees. Foto: H. Riko

Laskevõistlus haavlipüssis

Toronto Eesti õngitsejate ja jahimeeste klubi alustas oma kevadist tegevust 25. mail 1991. a. laskevõistlusega lätlaste „Bazine“ lasketiirul. Kahjuks oli osavõtjaid vähe, vaaramata sellele, et ilm oli igati sobiv ja ilus. Igal laskuri tuli lasta 175 lasku haavlipüssist savikatesta pihta. Need viskab välja masin umbes 96–100 km tunni kiirusega, ja peab olema hästi kiire, et seda väikest linnukest lennult tabada. Kuna see oli aasta esimene võistlus, siis ei ole ka ime, et mitmed, isearanis „nooremad“ laskurid olid vähe „roostes“ ja päris palju kettaid maandusid tervelt eemal rohu sisse. Võistluse võitis Helder Kausik. Teisele kohale tuli Ilmar

Verstaposte spordialajaloos

100 m ja 200 m jooks

Esimeseks 11 sekundi piiri alistas 100 meetris võiks pidada inglasi William MacLarenit, kes 1867. a. jooksis Haslingdenis 110 jardi (100,58 m) ajaga 11,0. 100 m distantsil fikseeriti alla 11,0 sekundi tulemus alles 1891. a. Pariisis. Saavutajaks ameeriklane Luther Cary. Juba 1890. a. läbis ta

Sambla ja kolmandale tuli Helmut Riko. Võistlustest võitis veel osa H. Sõrmus, A. Kiilaspea, P. Milliste ja P. Leis. Loodame, et järgmisele võistlusele, mis toimub samas kohas, 24. augustil s.a. tuleb kokku rohkem laskehuvilisi klubi liikmeid.

100 jardi 9,5 sekundiga, mida võiks võrdustada 10,6 sekundiga 100 m jooksus.

220 jardi (201,17 m) jooksus läksid esimestena statistikaannalidesse britide tulemused. 24. novembril 1866 jooksis William Collett täiskurviga rajal 220 jardi 23,0 sekundiga (ca 22,9 200 m-s). Kümme aastat hiljem oli Bostoni sirgajal täpselt sekundi kiirem Wendell Baker (USA) ja järgmisel hooajal avas tee uude sekundisse inglase Charles Wood. Tema 20,8 on samuti saavutatud sirgajal. 1892. a. märgiti Kanadas tabelitesse ka esimene tulemus elekterajamõõduga. Montrealis kattsis ameeriklane H. Jewett 220 jardi sirgel 21,95 sekundiga. Ka jaapanlased katsetasid elektroonikat. 14. novembril 1902 saavutanud Minoru Fujii Tokio Kuningliku Ülikooli harjutusväljal aja

IX kergejõustiku-veteranide

„Olümpiaad“

See suurvõistlus peetakse 18.–28. juuli ajavahemikus Turus rekordilise arvu, 5020 altele ligi 60-st riigist. Kanada võistkond on 102 liikmeline, kassavõitjad seitses eestlast. USA-st lisandub veel neli eestlast. Kavas on võistelda järgmistel aladel:

KANADAST —

- K. Trei (M80) — 80 m tj. 300 m tj. kaugus, kolmik, oda.
- A. Ernesaks (M75) — 100 m, 200 m, 400 m.
- E. Kulmar (M75) — 100 m, 200 m, 400 m.
- U. Limit (M70) — 5 ja 20 km kõnd.
- E. Meri (N70) — 100 m, 200 m, kaugus, kolmik, ketas, oda.
- H. Pedel (N65) — kaugus, kolmik, kõrgus, kuul.
- V. Sadul (M65) — 200 m, 800 m, 1500 m, 100 m tj. 300 m tj. 2 km takistusjooks.

10,25, millega kuuluks veel praegugi tippu. Kuid ebakülmade info võistlustingimustest jättis saavutuse väärtusetule kilda.

Esimese 10,2 100 meetris jooksis Charles Paddock 1921. a. Pasadenas. Tema tulemus jäeti kinnitamata aga distantsi liigipiksel (100,58 m) ja kahtluse alla seadud ajafikseerimise tõttu. Nimelt näidanud stopperid 100 jardi kohal 9,6 sekundit. Seejärgi 8,5 m läbimiseks 0,6 sekundit, millega toime tulemist ei peetud tõenäoliseks. Esimene ametlik 10,2 läks kirja 1936. a., saavutajaks maailma kõigi aegade kolmasim sprinter Jesse Owens. Berliini olümpiamängudel läbis Owens 200 m 20,7 sekundiga, milline tulemus püsis staadionire-

USA-st —

- K. Gorshkov (M70) — kaugus, kolmik, kõrgus, teivas, kuul, ketas, oda.
 - A. Roos (M50) — kaugus, kolmik.
 - J. Kuhi (M45) — 800 m.
 - J. Saarman (M45) — 800 m.
- Eestist Turkusse minevate veteranide arv on ligi 130! Eriti nooremates vanuseklassides võistlused on kindlasti väga põnevad, sest neis on rohkelt Olümpiaavõitjaid ja finaliste. Esimaskordset võistlust kaasa eestlane Jüri Tarmak, kes 1972. a. olümpial võitis kõrgushüppe!

Neli korda on olümpia võiduringis olnud lätlane Janis Lusis odaviskes ja Al Oerter (USA) ketateites. Kuldsete nimega veteranidest võiks mainida veel: Valeri Brummel (N. Liit), 1964. kõrgushüpe; Kip Keino (Kenia), 1964, 1500 + 5000 m; Valery Borzov (N. Liit), 1972, 100 ja 200 m; Don Quarrie (Jamaika), 1976, 200 m.

Eelmised veteranide „Olümpiaadid“ on aga näidanud, et olümpiakulad nüüd ei garanteeri neile meistriritiitlit ja uusi looreid.

Olgu eestlastel head õnne!

EPMO KULMAR

kordina 32. olümpiaarekordina aga 20 aastat. Sekundikümendikku kiirem oli olnud 1932. a. Sydneys 220 jardi jookest austraallane James Carlton. Kuid kummagi üptulemused ei leidnud siis kinnitamist, sest 200 m joosti ka sirgajal ja IAAF tunnustas tookord ainult absoluutseid rekordeid (10 aastat varem oli Roland Locke saanud sirgajal 220 jardi ajaks 20,5). Carltoni saavutus leiti ka olevat „võimatu liialt tugeva tulega“. Kohalviibinud ei olnud otsusega rahul, sest valitses tulevaiksus.

„Alajalo taustal“

„Nagunii me oleme olemas...“

KGB ja Eesti 2.

Mõistagi on raske õigustada neid, kes KGB-ga tõesti tegid salajasid poliitilisi tekoõdõ. Ükskõik, nõustus siis keegi oma nõrga iseloomu tõttu (ebamugav keelduda), kompromiteerivate materjalide avalikustamise kartuses, romantikats (ka mina olen luuraja!), raha või mõne muu otsese hülve (soodne töökoht, kõrgkooli takistusteta lõpetamine, välisreis) saamise nimel. Vähesed pakkusid KGB-le oma teened patriotismist ja sisemisest veendumusest.

Lihtsalt inimesed on tihti nõrgad ja murevõrd kergesti. Paralleelselt kriminaalpolitseiga kasutas KGB oma agentuuri ka sisseimbumiseks kriminaalkurjategijate gruppidesse. Suuremad rahalisel võimalusel agentidele maksta ja parem tehniline varustatus annavad KGB-le siin politsei ees teatud edumaa.

KGB MONOPOL

„Saladused on nagu võõras raha, mida ei saa tulude loopida.“ ütles ühes usutluses Eestis tegutseva KGB esimees Rein Sillar. Loomulikult keeldub ta ajakirjanikuga arutamast KGB agentuuri töö olemust, konkreetse teineme mainimisest rääkimata. Rõhutab vaid: „Kuni mina olen KGB esimees, ei avalikustata Eestis mingeid nimekirju.“

Sillari sõnul on sinne KGB vabariigi sisepoliitikasse sekku misest kõrvale tõmbunud, KGB-d huvitavat organiseeritud kuritegevust, suured majanduskuriteod, korruptsioon, sidemed Ida ja Lääne kurjategijate vahel. KGB esimees jätab mainimata oma „majapidamisest“ kõige salajasema, l. osakonna — poliitilise ja teaduslik-tehnilise luure.

Muidugi ei saa tõsiselt uskuda, et KGB on tõesti EV sisepoliitikast distantseerunud. Poliitilisi oponente ei kutsuta küll enam Pagari tänavale vestlustele ja ülekuulamistele, kuid kahtlematult jälgib ning analüüsib KGB väga hoolikalt Eestis toimuvat. Mõnel hetkel võib Tallinnast Moskvasse saadetud informatsioon ehk isegi mõjutada meie poliitilisi arengut.

(13. jaanuar Vilniuses oli erand, sest otsus korraldada riigipöörde olivat langetatud NLKP KK kabinetides ning KGB asemel usaldatud tookord armee eriosakondade arvamust. Kaudselt tunnistas taolisi võimalusi ka Aleksei Kondagurov. Ta sõnas: me pole poliitikele ainuke informatsiooni allikas.)

Rein Sillar ütles, et „KGB ei saa tegeleda kõige ja kõigiga, kuigi meil seda omal ajal nõuti“. Praegu otsustab sinne KGB ise,

kus ta sekub, kus mitte. Näiteks kinnitab EV politsei, et nemad pole soomlastele teatanud ühestki Tallinnast Helsingisse saadetud narkootikumipartii. Aga salakaubaväedajad jäävad omelt vahele ja mitte tänu pistelisele kontrollile. Järelikult võib oletada, et...

Sillar keeldub ka seda oletust kommenteerimast. Pillab vaid lause: „Peale KGB ei ole Eestis kellelgi vastuluure või luure kogumust.“

Seni ei ole... Sest mõistagi vajab ka Eesti Vabariiki vastuluurega tegelevat eriteenistust. Kuidas see luua ja kes sinna tööle võtta, pole ajakirjanuduse otsustada.

KGB JA EESTI

„LAHUTUS“

Täna tegutsevad Eesti territooriumil N. Liidu KGB, N. Liidu Kindralstaabi Luure Peavalitsus, N. armee eriosakonnad. Loosung „Likvideerida KGB!“ on küll ilusa kõlaga, kuid tunnistagem rahulikult, et see üleskute on teostatamatu. Isegi kui oletada, et KGB lahkuks oma majadest, jääb KGB Eestisse omelt alles. Vabariigile on ükskõik, kas N. Liidu eriteenistuse ohvitserid asuvad Tallinna vanalinnas või kolivad nad ümber mõnda sõjaväeosas.

„Nagunii me oleme olemas, nagunii me tegutseme.“ ütles mõtik Rein Sillar. Tema KGB avalik lahkumine (residentuur jääks N. Liidu Tallinna saatkonnas juurde ikkagi alles nagu ka palgaline agentuur) Eestist toimub meie üldise poliitilise arengu ühe loogilise sammuna — kas see „viivitus“ meeldib kellelegi või

mitte. Seni püüab sinne KGB end meie üleminekuperioodis legaliseerida. „Me oleme nüüd oma tegevuse valitsusele ja ülemnõukogule aru andma, aga selleks peaks enne ametlikult kindlaks määratama meie tegevusvaldkond Eestis. Kui muidugi tahetakse, ilma poliitiliste nõuansideta, kasutada meie võimalusi. Pole tähtis, mis värvi on kass, peasi, et ta hiiri püüa.“ lausub Sillar. Aleksei Kondagurov on kindel, et „kui toimub lahutus, on suveräänsel riigil endal õigus otsustada, millised julgeolekuorganid on talle vajalikud.“

Kuldavast peab N. Liidu KGB peakorteri oma Eesti osakonda suhteliselt liberaalseks. Kondagurovi hinnangul olevat sinne KGB „tõlgendanud vabariigis toimuvaid sündmusi tasakaalukalt“. „Kuigi võinuks karjuda ka üle maailma, et Eestis lammutatakse riiki. Aga näete, võis rääkida ka rahvuse eneseteadvuse väljendusest.“

KGB JA MEIE

„KGB on ühiskonna läbiõige.“ arvas Aleksei Kondagurov. Eriti on seda tunda nn. rahvusvabariikides. Ka Eestis tegutsevat KGB-st olevat viimasel ajal mitmed ohvitserid lahkunud. Võib vaid oletada, läbi millise sisemise pingutuse nad tööõidise lauale panid. Ja on täiesti arusaadav, miks keegi neist „endistest“ pole oma memuaare avalanud. Pealegi ei tasu unustada, et nende hulgas on ka kõrgprofessionaale. Politseiameti juure moodustatud Kaitsepolitsei nimetus on küll paljutõotav, aga eriettevalmistuseta

E(NSV) KGB ülem Rein Sillar

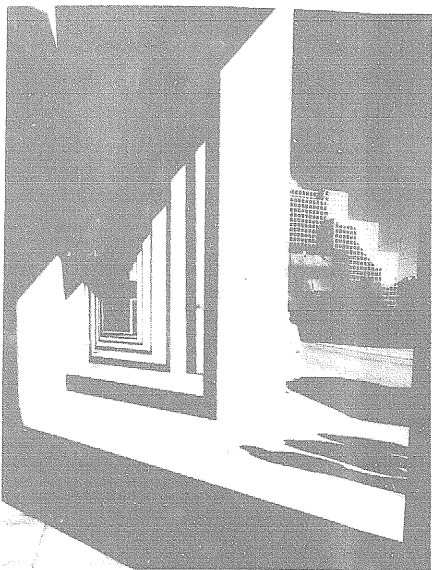
KGB šeff Vladimir Krjutskov

pole mõtet hakata vastulureit tegema. Sellest said oma ajal väga hästi aru leedulased, kui nad oma julgeolekumeti moodustasid.

Ka KGB salagente on tulutu kutsuda üles avalikule patukahetsele. Massiliselt seda nagunii ei juhtu. Küll aga võiks neist igaküis esitustada, kuidas käituda, kui KGB operatiivtöötaja järgmine kord talle helistab ja kohtumist nõuab.

TOOMAS SILDAM „Päevaliht“

kirjandus • kunst • muusika

Yks Yvonne Väälä auhinna-tödest.

Ajakirjanduse seminar Tallinnas

Eesti Ajakirjandustöötajate Liidu esimees Märt Müür esitas Põhjamäe Ajakirjandusinstituudi (Nordisk Journalistcenter) direktorile Andun Bakkerile küsimuse: mida peaks tegema neljaleheküljelise päevalehe toimetaja, kelle 60-pealist toimetust kimbutavad majanduslikud raskused? Ja sai vastuse: toimetajal peaks valdada, kas põhja minna või ohverdada mõni inimene. Miks üldse nii suureks paisutatud toimetus?

Nordisk Journalistcenter korraldas Tallinnas seminari eesti ajakirjanikele väljaõppeks, lektoriteks olid Thorsten Cars Rootsis, Erling Rimehaug ja Per Jon Odén Taanist.

Eesti ajalehtede toimetuste koosseisud on üldiselt väga suured — ehk ajakirjanike töökohtade hoidmiseks?

O/H

Loodi uus Eesti Autorikaitse Ühing

Üle maailma kaitstakse autoriõigusi Berni ja Genfi konventsioonidega. Eesti asju välismaaga ajab praegu N. Liidu Autorikaitse Ühing (VAAP), aga Eesti iseseisvumise puhul on Eesti Vabariigi vaja oma autorikaitset.

VAAP'i Eesti Osakonna direktor Aine Ooberg leidis, et vaja oleks Moskvast eralduda ja praeguses süsteemis olevaist töötajast uue organisatsiooni luua. Kultuuriminister Lepo Sumera kutsus kokku loominguliste liitude ja autorite esindajad, 25-st kutsust tuli kohale 15. Kirjanike Liidu esimees Vladimir Beekman teatas kohe, et küsimus kirjanike Liitu ei puuduta, nad on rahul VAAP'iga ja lahkus selle järele.

Kultuuriminister aga arvas, et rahulolukus pole põhjust. Soome ja Rootsi autoriühingud on pakku-

Ivar Ivask lõpetas toimetajatöö

Hügel töö, mille kirjandusteadlane, luuletaja, kunstnik ja toimetaja Ivar Ivask on eesti kultuuri tutvustamisel USA's teinud on saavutanud kokkuvõtte järgu: tänavae „World Literature Today“ (WLT) kevadnumbriga lõpeb 30. juunil dr. Ivar Ivaski toimetajatöö, samuti tema õppetöö Oklahoma ülikoolis moodsate keelte ja kirjanduse alal.

Oklahoma ülikooli nõukogu on kahtsusega märkinud tema tööde lõpetamist, andes talle „Editor Emeritus of World Literature Today“ ja „Professor Emeritus of Modern Languages, Literatures and Linguistics“ tiitlid. Sellejuures on lisatud, et Ivar Ivask jätkab kaastööd ajakirja ja on soome-ugri ja balti kirjanduse sektiooni koordineerijaks. Järglast ei ole esialgu veel leitud, „kuna ta on jätnud püüdnud, mis teeb raskest, kui mitte võimatuks toimetajakoha täitmise samatasemelise toimetajaga.“ Märgitakse ajakirja kevadnumbris ja soovatakse Ivarile ja ta abikaasa Astridile head tervist, õnne ja edu nende uuel eluperioodil, mis on peamiselt oma loomingulike ja kunstilise loominguale pühendamine.

Panus, mille I. Ivask on andnud eesti, samuti leedu ja läti kirjanduse tutvustamisele maailmas on imetletavalt mahukas. Kolmes keeles kirjutatud raamatuid on kokku vaadeldud 853, sellest eestikeelseid 316; neist läänes ilmunud 113 ja kodumaal 133. Lätlastel on need arvud 203 ja 158, leedulastel 133 ja 126.

nud Eesti teost, kuid pole juuriidilist isikut ega arvet, kuhu abi saata. Ka ei takista Eesti ühinguks keelamine VAAP'i liikmeks olemist, autor võib kuuluda mitmesse organisatsiooni, kui raha volitab välja võtta Eesti oma, et eelistale valuuta asjata Moskvas ei toetaks.

Eesti Autorikaitse Ühingu projekt on olemas, mis tuleb registreerida Eesti Ülemnõukogu presiidiumis.

O/H

Lisaks retsensioonidele on eesti kirjanduse, kultuuri ja teatriteadlasit ilmunud 11 artiklit eesti kultuuriküsimuste üle. Lisaks on Ivask ise kirjutanud kuus ja M. Valgemäe ühe artikli balti kultuuri üle. Ivask ise on kirjutanud 56 sissejuhatust ja esseed ajakirjaks. 1973. a. sügisnumber oli pühendatud balti rahvaste kirjandusele. Toimetaja Ivask on aga ajakirja kaunistanud kunstipärase fotodega ja oma joonistuste reproduktioonidega. Tagasihoidliku välismusega ajakirjast on I. Ivask kujundanud silmapaatselt kauni ja sisurikka ajakirja.

Dr. Ivar Ivask on töötanud Oklahoma ülikooli juures 24 aastat, olles samal ajal WLT toimetaja ja on rajanud kaks silmapaatsivat programmi ülikooli juurde: Neustadt International kirjandusühinna, mida on nimetatud mini-Nobeliks, kuna mitmed Neustadt Laureaadid on hiljem väärastatud Nobeli laureaatideks.

Teine programm on prantsuse-keelsele ja hispaaniaa maailma kirjanike Puterbaugh konverents. Oklahoma ülikool tunneb suurt tänuilukust I. Ivaski vastu, kuna just Ivaski tõttu on see ameerika ülikool leidnud rahvusvahelist tähelepanu USA tähtsa kirjandusliku keskusena ja Oklahoma nimi on leidnud koha mitme tänapäeva tuntud kirjaniku loomingus.

I. Ivask tänab toimetajana kõiki kaastöölisi. Neustadt'i perekonda ka Alese Garrard'i, kes on toetanud Ivaski algatatud programme. Ivaski nimi jääb ajakirja toimetuse nimekirja autitajia „toimetaja emeritus“. Soome-ugri ja balti keelte sektsiooni koordineerijana jätkab ta nende rahvaste kirjanduse tutvustamist.

HO

Yvonne Väälä tulevad näitused Heidelbergis ja Pärnus

Fotokunstnik Yvonne Väälä on kutsunud iseseisva näitusega osa võtma eeloleval sügisel toimuvast Photoart '91 Heidelberg festivalilt ajaloolises Heidelbergis lossis.

Fotoart Heidelberg on igaaastane rahvusvaheline kunsti-festival, kus osavõtjad ja külastajad vahetavad loomingulisi ideesid ja näitused illustreerivad uusi suundi fotokunsts. Sel aastal toimub festival 7. kuni 29. septembrini.

Väälä näitus rändnäitus, mida on näidatud Tallinnas, Kuressaares ja Riias, rändab sel suvel Pärnus. Tallinnas külastasid tuhanded fotokunsti-huvilised seda Fotomuseumis „Kiek in de Kök“ tornis. Sama arvukas oli külastajate hulk Saaremaa Muuseumis ja Riia Laulupeo ülemailmsel fotokunsti näitusel, kus Väälale annetati Riia Fotoklubi medal.

Väälä tähtsaimaks saavutuseks mõeldud aastal oli suurejooneline ülevaatenäitus (44 tööga) maailma vanimas ja tunnustatumas fotokunsti-galeriis — Galleria II Diarframma Milanos. Itaalia kunstikriitikut kir-jeldasid Väälä kompositsioone jõuliste, dünaamiliste ja müstilisena.

Antonio Messino kirjutas päevalehes „Il Giornale“: „... Kus need unenäolised maastikud lõpevad, me leiame ennast järsku müstilistes varjude maailmas, mis näib, endasse peitvat kitsaid tavaid tänavaid Perugia, Spoleto, Portofino, Veronas ja Venetsias — siin ja seal läbi lõigatud valguse plahvatustest — luues maagilised ebareaalse atmosfääri...“

Lanfranco Colombo, üks Euroopa tunnustatumaid fotokunsti kriitikuid, kirjutas: „Iga Väälä loodud kompositsioon on efektiivne visuaalne õppetund.“

Milanoist viidi see II Diarfram-

ma näitus Bel Ami Immagini galeriisse Comos ja sealt II filo d'Arianna galeriisse Ponie San Pietro, II Diarframma on nüüd Väälä esindajaks Itaalias.

Väälä töid näidati mõeldud aastal kokku kümnel soolo- ja grupinäitusel. Samal ajal on Väälä saanud ka rahvusvaheliste fotokunsti-ajakirjade lemmik. Mõeldud aasta viimase viie kuu jooksul avaldasid viis ajakirja artikleid tema kunstisaavutustest koos valikuga tema tödest.

Münchenis ilmuv suure tiraazhiga ja läikpaberil trükitud „fotoMagazin“ pühendas oma augusti numbris seitse lehekülge Väälale ja tema kunstile.

Uus Kanada ajakiri „Photo Digest“ kasutas valiku Väälä fotodest, et tähelepanu tõmmata oma septembris ilmunud esiknumbrile.

Inglismaal ilmuv vana ja auväärne „Photographic Journal“ avaldas artikli Väälä kunstnikukarjäärist koos seitsme fotoga oma oktoobri-numbris. Royal Photographic Society on seda ajakirja välja andnud juba 1853. aastast peale.

Saksamaa vanim selle ala ajakiri „Frankfurter Allgemeine“ avaldas artikli Väälä kunstnikukarjäärist koos seitsme fotoga oma novembris/detsembris väljaandes.

Samuti Saksamaal trükitud „Leica Fotografie International“, mida levitatakse üle maailma saksa-, inglise- ja prantsuse-keelsetes väljaannetes, avaldas artikli Vääläst ja valiku ta Toronto fotodest aasta viimases (8/90) numbris.

Väälä näitus Heidelbergis ei ole tema esineme esinemine rahvusvahelisel foto-festivalil. Ta võitis

endale rahvusvahelise tähelepanu esimese auhinna võitmise 1984. fotokunsti „maailmanäitusel“ (Rencontres Internationales de la Photographie) Arlesis, Prantsusmaal.

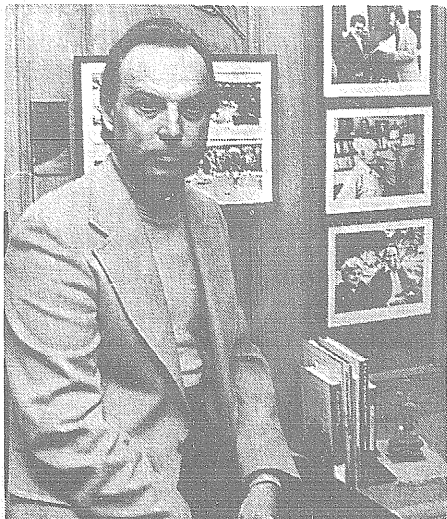
Ta töid on sellest peale Arlesis näidatud igal aastal ja 1986. festivalil projekteeriti ta fotod suuremõõtmelisel ekraanil õhtustel Place de Forum kogunemistele.

Järgmisel aastal esindas ta Kanadat rahvusvahelisel festivalil Itaalias ja talle annetati Premio Florenzi auhind.

1988. kutsuti ta Kanada esindajaks iseseisva näitusega „Encontros da Imagem“ festivalile Bragas, Portugalis ja mõeldud aastal olid ta tööd välja pandud „Estival 90“ festivalil Prantsusmaal.

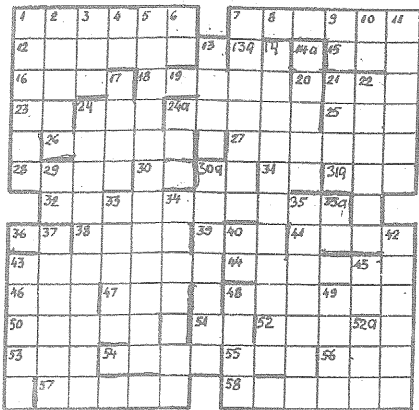
Vääl oli valitud üheks moodsa fotokunsti esindajaks fotograafia 150. aastapäeva pühitsemise sünnitusele Itaalias, kuid lepingulised kohustused II Diarframma galeriiga ei lubanud tal sellest osa võtta.

E.V.

Ivar Ivask

Ristsõna nr. 1736

PÕIKREAD: 1. Suur tünn, 7. Joobnud, 12. Ühe idamaise mui-nasjutu peakuju, 15. Naisenimi, 16. Mees kelle nimest on tuletatud sõna sadim, 19. Naisenimi, 21. Kolmikkonsonant, 23. Üks prant-se keeles, 24. Inglise ölu, 24a. Alaska endine pealin, 25. Suur vaat, 26. Värjdas, 27. Must. eba-selge (vee kohta), 28. Asula, 30. Sina, 30a. Valuhüüe, 31. Noot, 31a. Sulle saks keeles, 32. Valit-sisorgan E. Vabariigi loomisel, 36. Kaksikkonsonant, 38. Mark, tagurpidi, 39. Soome kirjanik, 43. Etnoopia provints, 44. Kuulsa tenor eesnimi, 47. Kuju Vanas Temamendis, tagurpidi, 48. Teedeministri viimases E.V. valit-suses, 50. Näitlejar Rõmmeri eesnimi, 52. Juhtiv punatagelane 1940. aasta juunipöörde, 53. 1918. aastal surnud eest kirjanik, tagurpidi, 54. Loodusnähtus mit-muses, 55. Merelind, 56. Täht-saim isik, 57. Doos, 58. Jalats, käändes.

PÜSTREAD: 1. Varajase eesti kirjanuse populaarsemaid teoseid, 2. Kevadil, 3. Isiklik asend, 4. Kaksikkonsonant, 5. Eesti esimene ooperipridamonna, 7. Veider, imeil, 9. Mina prant-se keeles, 11. 18. sajandi eesti kirjaniku Suve Jaani õige nimi, 13. Riidesort, 14. Ebameeldi, kaootiline helide kõla, 14a. Germa-nian kangelasmüstend, 17. ... teadus — omaaegne raamatu-sari Eestis, 21. ... rahvad — omaaegne kogutõus Eestis, 22. Krae, rinnasine, 24. ... ja — Etiopia endine nimi, 24a.

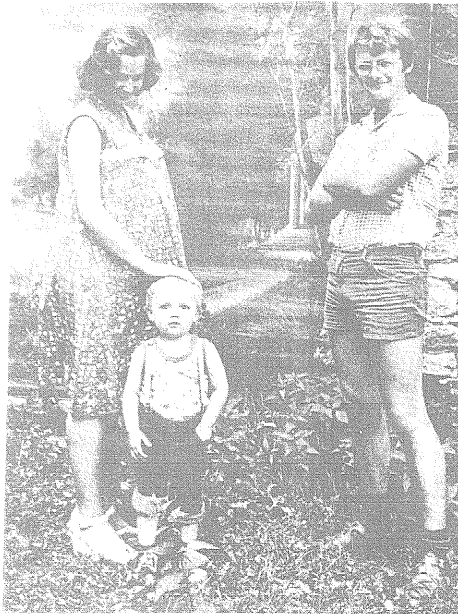
Kurikuulsad tähed saksa ajal, 29. Noot, 30. Teatud orgaaniline ühend, 30a. Türgi-tatari rahvas, 33. Hulkus, käis siia-sinna, 34. Arendamine, 35. Inimhahv, 35a. Üks ühes vöörkeeles, 37. Riik Euroopas, 40. Heeliumi sümbol, 42. Samba või monumendi alus-plaat, 43. Mõõdunud päeva, 45. Kaltsiumi sümbol, 48. Keraami-katoode, 49. Kunstiteos, tagurpi-di, 52a. Lapsevanem.

RISTSÕNA NR. 1735

PÕIKREAD: 1. Porgand, 7. Palitud, 11. Voor, 12. Eos, 14. Niru, 15. Ramona, 17. Venis, 19. Lurich, 21. Tui, 22. Markiis, 24. Toa, 25. Modus, 27. Nõmme, 30. Tee, 31. Erik, 32. Viro, 33. Elo, 34. Rr. 35. Vanek, 38. Kanal, 41. Uim, 42. Lauljad, 45. Uba, 46. Kamass, 49. Sulus, 50. Kondor, 52. Riit, 54. Ret, 55. Lale, 56. Maantee, 57. Telefon.

PÜSTREAD: 1. Kõrts, 3. Ovo, 4. Rondo, 5. Goa, 6. Deer, 7. Psi, 8. Til, 9. Trumm, 9a. Uur, 10. Tehas, 13. Onku, 16. Austria, 17. Vasikas, 18. Sinikas, 20. Col-ombo, 22. Murel, 23. Sõrad, 25. Mev, 26. Den, 28. Mon, 29. Eel, 34. Rukis, 36. Aasia, 37. Alle, 39. Adolf, 40. Varas, 43. Uure, 44. Jutt, 45. Ud, 47. Ara, 48. Sin, 50. Kae, 51. Neo, 53. Ti, 55. Li.

Kuulutamine
"VABA EESTLASES"
(ilidab oma eesmärgil)

Eesti noor perekond

Peeter Toominga foto

Eesti perekonnaseisu statistika sünnist surmani 1990 aasta kohta

Möödunud aastal registreeriti Eestis 22 644 sündi, sealhulgas 170 surmalt sündinut. Oma esimese lapse sünnitas 10 528 ema, mis moodustab 46,5% sündinute üldarvust. Teise lapse tõi ilmale 32,5% ja kolmanda ainult 13,8% sünnitanutest.

Kümnendaid lapsi sündis 12, üheteistkümnendaid 3, kahe-teistkümnendaid 2 ja üks Tartu maakonnas elav ema tõi ilmale oma kolmeteistkümnenda lapse. Kolmikuid 1990 aastal ilmale ei tulnud. Kaksikuid sündis 151 paari, neist poiss-poiss - 54, tüdruk-tüdruk - 68, poiss-tüdruk - 49. Üldse sündis möödunud aastal 654 poissi rohkem. Kõige vanem sünnitaja oli 53-aastane, kuid tema kõrval said emaks ka mitu 13-aastast piigat. Vallaslapse sündis ca 6500, kuid 4311 iniku isa tuvastati ja nii jäi astia lõpuks 2303 vallaslast. Muide 334 tuvastatud isa abielulis peale tuvastamist oma lapse emaga.

Muret teeb, et peredesse, kus nii ema kui ka isa on eestlased, sündis möödunud aastal 61% sündinutest, kui liita isa segape-rakonnad, kus ema on eestlane, siis tõuseb see protsent 64,6-ni. Samal ajal oli 1989 aastal surnutest eestlasi 71%. Eelmisel aastal registreeriti 19 494 surma ja 278 last ei elanud üht aastatki. Kui vaadata surma põhjuseid, siis selgub miks on abieluliseliskä jõudnute hulgas noormehe vähem — mitmesugustes õnnetustes huk-kub noormehe 2,5 korda rohkem kui tütarlapsi. Alkoholimürgituses surijaid oli 80-aastate algusega võrreldes poole vähem, kuid ikka nõuab kangem kraam aastas vähemalt 100 inimest. Eesti elupilt ei kaunita ka enesetap-pude arv, mis alates 1985 aastast on küll langenud, aga püsib 350-400 juhtumi piirimal.

1990 aastal esitati Eestis 14 582 soovialvudust abiellumiseks, tegelikult registreeriti ainult 11 774 abielu (1989 aastal 12 644). Objektiivseteks põhjusteks on

kurvad sündmused perekonnas, aga sageli jäävad paarid abielu registreerimisele tulemata ka üsnagi proosalistel põhjustel — ei üsnagi hankida pruudile kleiti, peigmehele ülikonda jne. Kõige noorem pruut oli möödunud aastal 13-aastane, kõige vanem pruut 88-aastane ja peiu 90-aastane. Vallaliste vahel sõlmiti 61% kõigist abieludest, kuid kuus meest sõlmisid ka oma viienda abielu. Kõige enam abieluväl-lased vanuses kuni 20 aastat (34,6%) ja mehed vanuses 21-25 aastat (42%). Abielude rahvuslik analüüs näitab, et abielunute üldarvust sõlmisid kaks eestlast abielu 5612 korral (47,7%). Eestlased abielulisid teistest rahvustest kodanikega 996 juhu-l — venelastega 642, soomlastega 111, ukrainlastega 88 ja valge-venelastega 43 juhu. Kui eestlan-lab abielul Eestis muulastega, siis võib eeldada, et ta lapsed hak-kavad rääkima eesti keelt ja jäävad eestlasteks. Kui eesti mees abielul muulastega, siis kasvavad lapsed enamasti muukeelseteks (Eestis peamiselt vene kogukonda kuulavaks).

Kokku registreeriti Eestis möödunud aastal 5785 lahutust, see moodustab 49% samal aja-vahemikul registreeritud abielude arvust. Ent läinud aastal tähtsaks oma abielujuubelit 227 hõbe- ja 96 kuldpümpapari. Briljantpümi peeti neljal korral. Üks vanapär Pärnumaal tähtsaks aga oma 70-aastast kooselu, kroonpülmä.

MAIMU MUSTKIVI, Eesti Perekonnaseisumeti direk-tori asetäitja. (Lühendatud ajale-hest „Rahva Hääl“)

Welcome to Canada!

Mõningad järgnevad küsimused on igapäevased Kanada Immigra-tsooniametis. Kui kellelgi peaks veel selliseid küsimusi olema, pa-lutakse helistada (416) 973-4444.

Küsimus: Üks mu sõpradest ootab otsust põgenikustaatusse saamiseks. Keegi ütles talle, et on parem kui ta kohe esimesele intervjuule ei lähe — sest kui ta juba paar aastat siin on elanud, on tal parem võimalus vastu võetud saada. Kas see on õigus või sai ta halba nõu?

Vastus: Esimene intervjuu on selleks, et otsustada, kas inimesel on üldse põhjusi põgenikustaatusse taotlemiseks Kanadas. Näiteks võib tal ju ka olla küllaldaselt punkte, et siia jääd humanitaar-põhjustel, ilma et tal pruugiks põgenikustaatus taotleda. Kui Teie sõbral on küllalt punkte, öeldakse talle kohe et ta võib siia jääda. Kui tal aga neid puudu jääb, siis alles peab ta oma põgeniku-staatusse soovi sisse and-ma. Seepärast tal ei tasu esimesest intervjuust keelduda, sest võib tema aplikatsiooni palju kiirenda-da. Muidugi võib ju see kaasa aidata, et ta on siin juba mõned aastad töötanud. Kuid legaalse staatusse võtab aastaid ja kui ta tahab oma perekonda järele tuua, siis on tal parem legaalset staatust nii kiiresti kui võimalik saavutada. Ning ei maksa unusta-da, et kui ta lihtsalt „ära kaob“, siis on varsti ta arreteerimiskäsk välja antud.

Küsimus: Mu onupoe on siin USA-st külas. Ta pidi maksma \$75 et Kanadasse siise pääseda. Talle öeldi, et see oli tema kriminaalse „rekordi“ eest — ta nimelt on kohtulikult karistatud purjuspeaga söötmise eest. Kuid ta on varem üle piiri käinud ja pole kunagi pidanud midagi maksma. Kas on nüüd mingi uus poliitiline reegel kehtesta-tud?

Vastus: Igatiht, kel on krimi-naalne minevik, võib keelata Kana-dasse siise tulemast. Kuid kui ta vabalt lühivisiidile tuleb, siis on olemas protseduur mis teda siise lubab — harilikult mitte rohkem kui 30-eks päevaks. Selline sead-us on kehtinud Kanadas juba rohkem kui 40 aastat. Kuid nüüd, aprillikuust alates, on kehtestatud eriline maks et seda eriluba saada. Nagu Te ehk teate, on Kanadas purjuspeaga söötmine kriminaal-kuritegude kategoorias.

Huvitavaid lisamärke: Möö-dunud aastal saabus Kanadasse 212.166 uut immigranti. See oleks üks immigranti iga 127 inimese peale Kanadas. Umbes 50% neist olid Aasiast, 24% Euroopast ja umbes 6% Afriikast ja Kariibi-mere saartelt. 107.000 olid meessoost, 105.000 naised. 72.989 olid „sponsoriteta“, see-ga perekondlikus klassis, 11.273 olid põgeniku-staatuses.

KANADA IMMIGRATSIOONIAMET TOIMETUSELT: et Kanadasse ümberasumise reeglid praegu laiemalt huvi pakuvad (tõestuseks rohked sellekohased pärimised EKNlt) on meie käsikirjades port-felli avaldamist ootamas sari kir-jutusi immigrereumises. Jälgige „VE“ järgnevaid numbreid.

Kinkige siinipäevaks
„VABA EESTLANE“

HILLSIDE BAKERY and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza, Brimley nurgal)
Omanik Ake Saarinon

Värsked saadused iga päev — Kõik delikatessid saate meilt
Valmistame ka peenleiba.
Ari avatud: teisip., kolmap., ja neljap. 9–6, reedel 9–7, laup. 9–4.
Esmasp. suletud.

KARPATY EXPRESS
Toronto—Montreal—Toronto

Reisijate transportimine Mirabeli lennuväljalt Mont-realis teie koju Torontos ja ümbruskonnas, samuti transport Torontost ja ümbrusest Mirabeli. Uued mugavad õhujahutusega ja telefonidega varustatud autobussid. Sõbralik ja asjatundlik teenindamine. Räägitakse ukraina, vene ja poola keeli.
Helistada tel. (416) 896-3599

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

196C Ellesmere Road, Unit #6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

EKSPORT TEENINDUS BALTI RIIKIDESSE

- kindlustus, pakkimine, laos-hoidmine
- mitmekülgne saate-teenindus
- suured ja väikesed saadetised
- majapidamisseadmed, isiklikud tarbed ja üldkaubad

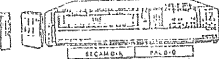
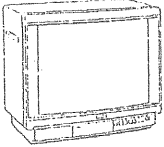
Samuti müüme välismaa tingimustele
sobitatud elektrilisi seadmeid
220 volti/50 Hz

SONY

IATIONI L. PANASONIC

kaasaarvatud TV, VCR, videokaamerad
kiiritusahjud ja palju muud

Suures valikus külmkapid, pliidid,
sügavkülmutid, pesumasinad ja -kuivajatajad,
suured ja väikesed majapidamisseadmed

UUS VÕIMALUS!

Assotsiatsioon FAKTO

Müüb valuuta eest

NISSAN

autosid Tallinnas

FAKTO

Assotsiatsioon „FAKTO“
Estonia, 200006 Tallinn.
Muutamis-teen 32232
Direktor Leho Siimensen
Tel/Fax 70142 528433
Autotele. 358-49 219515

TIJU ROISER CATERING EESTI TOITUDE VALMISTAMINE

Utsaldage oma peod meie valmistada.

PEOD • PULMAD • MATUSED
Meie kaudu saab ka peoruume üürida.
Telefon 492-7614

Toetust Balti riikidele

Rootsi Moderaatide partei nõuab, et Balti riikidele eraldatavat abi suurendataks veel ühe miljardi krooni võrra. Nimetatud, eraldatav summa tuleks esmajärjekorras ära kasutada elektrienergia tootmise moderniseerimise ja keskkonnakaitse heaks, et teha lühiperioodi jooksul võimalikuks Baltimaadelt energia eksportimine välismaale. Tulevikus peaks Põhjamaade elektrienergia süsteem ühendatama Balti riikide energiasüsteemiga.

Euroopa Nõukogu kutse baltlastele

Eesti, Läti ja Leedu Ülemnõukogu esimehed Arnold Rüütel, Anatolis Gorbunovs ja Vytautas Landsbergis on kutsunud järgmisel nädalal Helsingisse, osavõtmaks seal nelja päeva jooksul toimuvast Euroopa Nõukogu suvesessiooni istungitest.

Neljapäeval, 27. juuni hommikul toimub Euroopa Nõukogu kinnini istung, kus on päevakorras praegune olukord Balti riikides. Peale Balti riikide esindajate on kutsutud sellele kinnisele istungile küsimustele vastama ka Nõukogu- ja Liidu esindajad.

HEIKKI H. TANN

Lühiuudised

• REGINA (CP) — Sajad valitsusastutuste töötajad streikisid ühe päeva (nad jäid haigena koju) otsuse vastu, et hajutada valitsuse administratiiv-kontoreid laiali üle terve provintsi, nagu peaminister Grant Devine seda oli kuulutanud. See otsus on põhjustanud palju pahameelt just bürokraatide hulgas, sest nad peaksid siis ühe terve provintsi väikelinnadesse kolima. Väikelinnade äärmised ja elanikkond on aga selle otsusega väga rahul, sest see tooks neile majanduslikku kasu.

• OTTAWA (Star) — Canada Post ei suutnud oma kasumi-protsenti käesoleval aastal enam ülal hoida — möödunud aasta jooksul olivat ta \$149 miljonit profiit teeninud, käesoleval aastal on see aga langenud 14 miljonile. Küll olivat rekordilisel kohal viidud 9,7 miljardit postlasja, mis on 6,6% kõrgem kui eelmisel aastal, kuid elukalliduse tõus on seda profiitiprotsenti tublisti vähendanud. Sellegi poolest maksab Postiamet föderaalvalitsusele 5,7 miljonit dollarit dividendi. Kuid majanduskriis olivat põhjustanud \$60 miljonilise tulude allaminek. Konservatiivide valitsuse ajal on postivalitsus enamasti kasumiga töötanud.

Austatud juubilar Roman Toi

Kas siis selle maa keel
laulu tuules ei või
taevani tõustes üles
igavikku omale otsida?

Lugedes neid Kristjan Jaak Petersoni luuteridu, kirjutatud ligi kaks sajandit tagasi, võime tänada Sinu juubelit tähistades veendunult öelda, et ka Sina oled üks neist, kes oma pika elu ja loominguilise töö imetlusväärse innu ja energiaga oled pühendanud „selle maa keele“ kõlaõigusele väga mitmel mandril. Tänu Sinule on see meie kõigi kõrva paitav keelekõla leidnud tunnustust Saksamaal, Ameerikas, Rootsis, Austraalias ja veel paljudes, paljudes riikides. Meie keele, meie laulu ilu oled Sa viinud kümnete, võiks isegi liialdamata öelda sadade rahvaste südamesse. Kõikjal oled Sa seda teinud undehalsalt, millist publiku kui mõõduiselt on kõrgelt ja tuliselt hinnanud.

Aktiivselt ja tõeliselt meie vaatevälja jõudsid Sa kaks aastat tagasi. Meie esimene käepigistus toimus Torontos märtsis 1989 RAM'i Ameerika matka aegu. Sina olid see, kes koori Toron-

tosse sõidutas. Sina olid see vedru, kes käivitas kogu meie sealviibimise ratta. Millist energiat, millist väeva, palju muret see Sinule tekitas, seda tead vaid Sina. Meile jäid öelda vaid tänusõnad ja mällu kustumatud mälestused.

„Kui tume veel kauaks ka sinu maa“ oli esimene laul, mida me Sinu rikkalikult loomevarast laulsime. Nende sõnade mõtte, mis aastasid meie südameid valutama pani, mõtte, milline täna veel kisendavamalt hinge rebib, oled Sa võimslalt ja jõuliselt muusikasse valanud!

Oma sünnimaale astusid Sa pisarsilmil ja südame värsinal pärast neljakümend viit rasket lahusolnud aastat septembris 1989. Sinu kaunikeltsilised laulud jõudsid siis paljude Tallinna, Tartu, Viljandi laulusõprade südamedeni. Su laulud ja Sa ise võlustasid saali täies.

Lühikesse kodumaal viibimise aega mahutisid siis veid kohtumised sugulaste ja heade sõpradega, kontsert koolikaaslastele ja tänastele Sinu kooli Westholmi gümnaasiumi õpilastele, käepigistus Tartu ja Tallinna heliloojatega, kirkustevast vestlused Kaarli puisteste Konservatooriumis, Eesti Raadios ja TV's.

Kõik see oli vaid sissejuhatuseks Sinu suurele võidukaigule 1990. a. 21. üldlaulupeol, mille tunnustajaks olid Sina omad lauljad „Estonia“ koorist. Millise innu, süra ja energiaga Sa haarasid kümmed tuhanded lauljad oma haardesse! Sa olid me juhtide seas tõeline ajuhit!

Täna aga ootame Sind jälle koduseid radu rändama. Koorijuht, kooride lauljad, üliõpilased — kõik me olleme järgkordse ootuse ärevuses. Uued kontserdid, vestlusringid vanade ja uute tuttavate hulgas on Sind ees ootamas.

Õnne koos mehise käepigistusega juubeli puhul, tervist, indu, energiat edaspidiseks soovivad kõikide koorijuhid, lauljate ja üliõpilaste nimel

GUSTAV ERNESTAKS
KUNO ARENG
OLEV OJA
ENE ja ANTS ULEOJA
Tallinnas 8.6.1991.a.

THE FINNISH PLACE

5463 Yonge St., Willowdale, ON M2N 5S1

222-7515

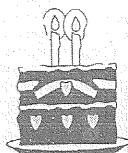
Pühitsemise 20. AASTAPÄEVA

ERILINE VÄLJAMÜÜK KOGU JUUNIKUU JOOKSUL

KLAASID — TALDRIKUD — POTID-PANNID — EHTED — KÜÜNLAD
— SAUNATARBED — SAAPAD — RAAMATUD JA MUUSIKA

Teretulemast meie uuendatud ärisse — Pakume sünnipäevakohvil!

Avatud: esmasp., teisip., kolmap., neljap. 9.30—6, reedel 9.30—7, laup. 9.30—5
Juulis ja augustis esmaspäeviti suletud.

Armsat ema ja vanaema

Salme Valdas'tsündinud 24. märtsil 1904 Puhjas
surnud 12. juunil 1991 Vancouveris

mälestavad leinas

MARE ja EDGAR
ELLEN ja JEFF
KARL ja TRISH„Õndsad on surmud,
kes Issandas surevad“.

Mälestame leinas

Boris Heine't

Südamlik kaastunne MIALE perekonnaga

Leinas

HEINRICH ja ALVINE TOOTS

Antoni Truuvert'i

mälestavad

ILMAR ja VAIKE KÜLVET

Meie sügavam kaastunne AAVOLE tema ema

Adeline Kimmel'i

surma puhul

Korporatsioon SAKALA liikmed
perekondadega Ottawas

Avaldame kaastunnet KATRINILE ja AVOLE nende ema

Adeline Kimmel'i

surma puhul

BRUNO LINDRE abikaasaga
HELDI PACAS
RICHARD PULK abikaasaga

Kauaaegset armast sõpra

Salme Valdas't

mälestavad

VINK, IDA ja JOHANNES
VINK, AASA ja VILLI
NAANO, LYDIA ja ERICH
MULD, HELBE ja HARRYUINUS IGAVESELE UNELE MEIE KALLIS JA TUBLI EMA,
VANAEMA JA ÄMM**Adeline Kimmel**

neiuna LAURI

sündinud 20. juulil 1899 Tartumaal
surnud 13. juunil 1991 Torontos

mälestavad leinas

SALE ja MALDUS
AAVO ja KERSTI
KARL
JOHN
ARVO

RASKE HAIGUSE JÄRELE SURI

Aune Aallotar Kovacs

Neiuna NYMAN

Sündinud 20. juunil 1914 Turkus
Surnud 18. juunil 1991 Waterloos

Mälestab

SILVI

Mälestame

Hilda Lepni't

JÄRVALASTE KOGU

Mälestame vaikselt leinas armast

Vilja't

Sügavam kaastunne VILMALE ja EDGARILE

EVA ja IVAR

Leida Kalkun

IN MEMORIAM

Meie hulgast on igavikku lah-
kunud kallis sõber ja aatekaaslane
Leida Kalkun, sünd. Feldt.Nii väga raske harjuda mõttega,
et Leidat enam ei näe, tema
vaikset häält ei kuule. Meie
vaimusilmade ees on nii elavalt
tema armas nägu ning kuju ja
mees tema alati kaastundlik ja
meie rõõmudele ning püüdlustele
kaasaelav süda.Leida kogu elu oli pühendatud
eestlusele, kaaseestlastele, nii on
jätud ta meile oma eeskujuga ja
oma väsimatu tööga unustamatu
päranduse, aga ka tõsise
kohustuse.Leida Kalkun lõpetas Tallinna
Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi
ja alustas õpinguid Tartu
Ülikooli majandusteaduskonnas
1932.a. sügisel.Samal sügisel organiseerus ta,
valides oma akadeemiliseks in-
tiimorganisatsiooniks Eesti
Naisüliõpilaste Seltsi, mille
liikmeskonda Leida viilistasena
kuni oma surmani kuulus.Alati aktiivse ja teisi inspiree-
riva isiksusena oli ta paguluses
Eesti Naisüliõpilaste Seltsi Van-
couveri koondise asutaja ning seal
üle kolmekümne aasta tegev.

Puhka rahu, kallis Leida.

TANNI KENTS

Moskvasse prantsuse ülikool**Sügisest algab Moskvas õppetöö Prantsusmaa
valitsuse toetusel**Uue õppeaasta alguses on Moskvas üks uus kõrgkool.
Prantsuse kirjanik Marek Altier on jõudnud oma idee
teostuses nii kaugele, et sügisest on Venemaal jälle võimalik
prantsuse keeles haridust omandada.Ajalehes „Moskovskije Novosti“
selgitab M. Altier, et poliiti-
lise vabaduse saavutamine ei vii
automaatselt veel riigis demo-
kraatlike süsteemide tekkeni. See-
pärast ongi tal idee luua Moskvas
humanitaarkallakuga ülikool, mis
annaks üldkultuurilisi teadmisi
lähenedes demokraatliku mõtte aja-
loolisest arengust.Projekti on toetanud Prant-
susmaa president François Mitter-
rand, abi on leidnud ka Moskva

Riiklikust Ülikoolist.

On saavutatud kokkulepe enam
kui kümne prantsuse juhtiva
ajaloolase, filosoofi ja sotsioloogi-
ga, kes aasta jooksul viibiksid
vaheldumisi Moskvas Prant-
susmaa valitsuse komandeerin-
ga, et pidada seal loenguid ja läbi
viia seminarid.Moskva tudengite hulgas kor-
raldatud küsitlused näitavad, et
uues ülikoolis õppida soovijaid
oleks küllalt. Programm onmõeldud üheks aastaks. Lõpetaja-
tele antakse nii Nõukogude
diplom kui ka Sorbonne'i tunnis-
tus, mis võimaldab jätkata õpin-
guit juba Prantsusmaal.M. Altier peab oma ideed oluli-
seks, sest see aitaks vastu seista
anglosaksi kultuuri pealetungile
Venemaal ning tagasi pöörduda
traditsiooniliselt eelistatud prant-
suse kultuuri juurde.„Moskovskije Novosti“ põhjal
KAIDO KEERD

KIRIKUD

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Toronto, Ontario M4K 2P9
Tel. 465-0639
Pastor Jüri Puusaag
980 Broadview Ave., Apt. 1409
Toronto, Ont. M4K 3Y1
Tel. 465-5354

Pastori kõnetunnid kolmapäeval kell 10.00—12.00 koguduse kantselisel.

„VABADUSE KUULUTUS“
raadiosaadet igal pühapäeval
kell 15.00—15.30
Raadiosaatja WHLD sagedusel
1270 KHz

Kolmapäeval, 26. juunil kell 16.00 PIIBLITUND EHATARES. „Jeesus Kristus psalmides“. J. Puusaag.

Kolmapäeval, 26. juunil kell 19.00 PIIBLITUND. „Kristlane Johannese kirjades“. E. Hanikat, J. Puusaag.

Pühapäeval, 30. juunil kell 11.00 SURNUAIAPÜHA JUMALATEENISTUS York kalmistul, Segakoor. Pasunad.

Kell 18.00 JUMALATEENISTUS. Kõneleb ja esitab tsello-muusikat Euroopa reisilt naasnud K. Raid.

Kolmapäeval, 3. juulil kell 19.00 PIIBLITUND. „Kristlane Johannese kirjades“. E. Jürimäe, J. Puusaag.

Pühapäeval, 7. juulil kell 11.00 JUMALATEENISTUS. ISSANDA SURMA MÄLESTAMINE. V. Krabi, J. Puusaag. Segakoor. Kolmapäeval, 10. juulil kell 16.00 PIIBLITUND Ehatares. „Jeesus Kristus psalmides“. J. Puusaag.

Kolmapäeval, 10. juulil kell 19.00 PIIBLITUND. A. Jalakas, J. Puusaag.

Pühapäeval, 16. juulil kell 11.00 JUMALATEENISTUS. P. Kaups, J. Puusaag. Solist A. Kaups.

Laupäeval, 20. juulil kell 16.00 VABAÕHU JUMALATEENISTUS perekond Hõbe farmis.

ESIMENE EESTI EV. LUTERIUSU KOGUDUS HAMILTONIS

18 Victoria Ave. South Hamilton
Õpetaja Tõnis Nõmmik
Organist Eva Rammo
3 Mapleside Ave., Hamilton,
Ont. L8P 3Y4
Tel. (416) 527-0410

Pühap., 7. juulil kell 11.30 ORDINATSIOONI JUMALATEENISTUS armulauga. Teenivad Eesti ja Argentina piiskopib, jutlustab kand. Gunnar Mölder. Solistid Valve Tali ja Hilda Sepp. Oreil Eva Rammo. Laulelhed.

ÕPETAJA KÕNETUNNID:
Igal teisipäeval kell 17.30—19.00 kiriklas, 3 Mapleside Ave.

EELK PEETRI KOGUDUS TORONTO

817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1
Tel. kiriku kantselisel 483-5847
Õpetaja Andres Taul 733-8215
Õpetaja Gustav Piir
Organist dr. Roman Toi

Pühapäeval, 7. juulil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS armulauga. Jutlustab õp. A. Taul.

Pühapäeval, 14. juulil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Jutlustab õp. G. Piir.

Pühapäeval, 14. juulil kell 12 päeval VABAÕHU JUMALATEENISTUS perek. Lind'ude maakodu pargis. Jutlustab praostik E. Heinsoo. Kooriga R. Lindau juhatusel. Teejuh ja informatsioon ühe bussisõidu kohta ilmuvad lühie riitrikkis.

Õpetajate kõnetunnid juulis: õp. A. Taul neljapäevali kell 18.30—20.30, õp. G. Piir kell neljapäevali kell 13.00—16.00.

Inglisekeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30.

Suvised kantseliseitunnid on neljapäevali kella 10.00—14.00.

TORONTO EMMANUELI EVANGELNE KOGUDUS

240 Manor Rd. E.
Toronto, Ontario M4S 1R8
Tel. 488-1754
Jutlustaja Allan Laur,
690 Atwood Cres.
Pickering, Ont. L1W 3W4
Tel. 420-1176

Pühapäeval, 30. juunil kell 11 homm. SURNUAIAPÜHA JUMALATEENISTUS York kalmistul sektsioonis N.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Endel Siiram. Laulavad Senta ja Viljar Weimann. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.) Kell 6 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 7. juulil kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Gustav Piika. Laulavad Senta ja Viljar Weimann. Issanda surma mälestamine. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.) Kell 6 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS.

Teisipäeval, 9. juulil kell 11 homm. vabade ja pensionäride PALVEKOOSOLEK.

TORONTO EESTI SEITSMENDA PÄEVA ADVENTKOGUDUS

804 Broadview Ave., Toronto
Broadview allmaaraudtee trammipeatuse vastas, hispaanlaste kiriklas.
Tel. 626-3417

JUMALATEENISTUS igal laupäeval kell 9.30 homm. ja kell 11 e.l. PIIBLIKOOGLA. Koik eestlased on kutsutud!

Saadaval Eestis trükitud raamatud: „Vasard tules“ ja „Parim päev nädalas“. Tellida tel. 626-3417.

EELK TORONTO VANA ANDRESE PEAPISKOPLIK KOGUDUS

Piiskop Karl Raudsepp —
pastor honorarius
383 Jarvis St., Toronto,
Ont. M5B 2C7

Õpetaja: peapiiskop Udo Petersoo
3714 Beechlow Cr.
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172

Organist
Lembit Aveson
Koorijuh pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 30. juunil kell 11 homm. EELK Usuteaduse Instituudi piiskopile LÕPPJUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 7. juulil kell 4 p.l. piiskopile JUMALATEENISTUS tähistades esimese Eesti piiskopi Jakob Kuke 70. ametisse õnnistamise juubelit. Teenivad EELK piiskop. Solist Avo Kitask.

Pühapäeval, 14. juulil kell 11 homm. VABAÕHU-JUMALATEENISTUS Jõeääril.

Pühapäeval, 21. juulil kell 4 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Koguduse kantselisel avatud neljapäevali kella 10 homm. kuni kella 4 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID neljapäevali kella 4—8 p.l.

PEAPISKOPI JA EELK KON-SISTOORIUMI KÕNETUNNID kolmapäevali kella 10 homm. kuni 2 p.l. Tel. 925-5465 või 624-6128.

EELK VANCOUVERI PEETRI KOGUDUS

Kirik: 6520 Oak Street
(Oak & 49th Ave.).
Vancouver, B.C. V6P 3Z2
Õpetaja Karl Laante
tel. 604-263-1802
Organist Siiri Kalbus
tel. 733-4834
Esimees Leo Allas
tel. 925-9113

Pühapäeval, 30. juunil kell 11.00 leeriõnnistamise JUMALATEENISTUS armulauga eesti ja inglise keeles. Külalisena jutlustab õp. Walter Johanson. Vokaalsolistina esineb sopran Sandra Head Stamm ja instrumentaalsolistidena Melissa Mairi Tanner Harding (shello) ning Julie-Tiia Raisia Kitching (viul). Konfirmeeritavad Erik Allas, Matti Allas, Mike Fraser, Alexander Phillip Tanner Harding, Arthur Kitching, Robert Raivo Rautiala, Michelle Sam-paio, Shirley Kristina Sepp ja Ingrid Lani Soide esitavad Schubert'i „Püha“ dr. E. Ruusi juhatusel.

Leinateated

Hilda Maru suri 28. det. 1990 Western Springs'is, Illinois. Ta oli sündinud 13. aprillil 1900 Tartus.

Kas maja vajab värvimist?

Eesti ettevõtte

PETERS PAINTING & RENOVATION

Pakub kvaliteetset sise- ja välis-värvimistööd soodsa hinnaga. Teeme ka ehitus- ja remonttöid. Helistage 762-2619

HANKEN CONSTRUCTION COMPANY LTD.

Elumajade ehitamine — arhitektuuriline kujundus
Teeme kõiki ehitus- ja renoveerimistööd
Tasuta hindamine • Helistage Alrek Meipoom 762-5121
Ükski töö ei ole liiga suur ega liiga väike.
Asutatud 1975 Licence #B1020

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutustaja E. Saraja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Kolmapäeval, 26. juunil kell 6 õ. PIIBLIPALVETUND.
Pühapäeval, 30. juunil ühis-kalmistupüha tõttu kirik suletud.

Lühiuudised

• BELFAST (Reuter) — Britania teatab, et ta saadab veel 500 erikustat sõdurit Ulsterisse, lisaks praegu sealolevale garnisonile, sest IRA on oma terrorirühnakuid intensiivistanud. See on toimumud kohalike rahuläbirääkimiste ajal, mil Põhja-Iirimaa üritab oma iseseisva parlamendi tagasi saamist ja kohaliku omavalitsust esmakordselt moodu-nud 17 aasta vältel.

VABA EESTLANE

kaks korda nädalas

1991 a. tellimishinnad KANADAS koos käibemaksuga (GST)

Aastas \$77.—; Poolaastas \$43.—;
Veerandaastas \$24.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):
KANADAS: Aastas \$145.—, poolaastas \$76.— ja veerandaastas \$40.—

Tellimishinnad VÄLJASPOOL KANADAT:
Aastas \$94.—; poolaastas \$50.—; veerandaastas \$29.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):
USAS: Aastas \$142.—, poolaastas \$76.— ja veerandaastas \$40.—

VÄLJASPOOL KANADAT LENNUPOSTIGA:
Aastas \$173.—, poolaastas \$91.— ja veerandaastas \$49.—

Addressi muudatus \$1.—. Üksiknumbr hind \$1.00.

Pangatšekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata

VABA EESTLANE

120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates

19..... Tellimise katteks lisan \$

siinjuures rahas / tsheki / rahakaardiga.

(Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi:

Address:

Murray E. Newbigging
The

Matusebüroo

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON

Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4

(õunapooli Eglintoni)

Helistada tel. 489-8111 • 489-8002

„Tormilindu“ ja „Lindat“ oodata New Yorki

Eesti Merelaevanduse jahid „Tormilind“ ja „Linda“ oma 8–10 mehelist meeskondadega kavandavad sõitu New Yorgi sadamasse ESTO '92 ajaks, et osa võtta 4. juulil toimuvast nn. „Grand Regatta Columbus“ purjekate paraadist Hudsoni jõel, tähistamaks USA Iseseisvuspäeva ja Ameerika avastamise 500. aastapäeva. Kuna samal öhtul algusega kell 6:30 toimuvad ka ESTO '92 avapidused, siis osaleksid need Eestist tulnud purjekad ka seal. Ja pärast Kodu-Eesti päeva (kolmapäeval 8. juulil) kavatsevad nad purjetada edasi Bostonisse, kus liitusküüsi uuesti „Grand Regatta Columbus“ga. See teatavasti lõpeb Liverpoolis.

„Tormilindu“ kapteniks on üks eesti purjespordi tippmehi, Tiit Nõu. See jaht on paljudel Euroopa regattidel osalenud ning korra ka võitnud kuulsal Inglise Regati. Jaht sai kuulsaks kui purjetas kord 200 miili Inglise Regatit, lagu-

nenud tüür asendatud kapiüksiga, kuid sellele vaatamata lõpetas esimese poole hulgas! Sel puhul käis prints Philip „Tormilindu“ pardal ja andis meeskonnale tunnustuseks oma autograafi, mis seniteada andmetel on ainuke juhus, kuna kuningliku perekonna liikmed autograafe ei anna.

Loodetavasti äratub „Tormilindu“ ja „Linda“ külaskäik Ameerikasse ka sinise teaberegistri tähelepanu ja aitab sellega propagandat teha ESTO '92-le ja üldse tähelepanu tõmmata Eestile ameeriklaste hulgas.

A.P.

Vaipade ja mööbli puhastamine

Puhastame peeni mööblirideid ja igasuguseid vaipu, nii villaseid kui sünteetilisi, ka idamaiseid.

Hel. George, 293-3352

EESTIST TORONTOSSE

Goliger's Travel pakub teile ettemakstud Finnairi pileteid Tallinnast Helsinki kaudu Torontosse

SUVISED HINNAD FINNAIRIGA
KOLMAPÄEVASTELE LENDUDELE HELSINKIST
TORONTOSSE JA TAGASI

Rahakursi muudatuse tõttu nüüd soodsam hind

\$1130

Abistame meelsasti ametlikkude kutsetega, Kanadasse sissesõidu viisa informatsioon, piletite kohale toimetamine Eestis, lennu- või laevaühendus Tallinnast Helsinki, külaliste haiguskindlustuse korraldamine jne.

* Kanada lennuvääjumaks \$40.00 piletihinna lisaks. Lend Tallinnast \$170.00 (edasi-tagasi). Piletihind nad on SOOME rahas (Torontousse 4200 FIM). Hinnad võivad muutuda ette teatamata.

Lähemaks informatsiooniks

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

OPERATED BY ORAV TRAVEL INC.,
5650 YONGE STREET, (at Finch)
NORTH YORK, ONTARIO M2M 4G3
Tel. (416) 221-3113
FAX (416) 221-4885
ONTARIO REG: 3228277

Finnair'i seisukoht jääb muutmatuks

Kolm Finnair'i juhatajat külastasid 11. juunil Torontot ja ütlesid lõpliku „ei“ lennuühenduste pidamiseks Kanadaga. Finnair'i abipresident Timo Mannermaa, Põhja-Ameerika osakonna juhataja Börje Sandberg ja põhjalini abipresident Leif Lundström viibisid Finnair'i Toronto kontori poolt korraldatud arutluskoosolekul soome, eesti ja poola reisibüroodega. Viimased esitasid tugevaid vastulauseid Finnair'i otsusele, kus rõhutati põhjusi miks Finnair'il tuleks püsida lennuühenduses Kanadaga ja eriti Torontoga.

Reisibürood pidid siiski petuma oma lootuses. Finnair'i seisukoht oli ja jääb eitaavaks. Üllatuses oli Mannermaa teade, et juba kaks aastat tagasi oli tehtud sellekohane tegevust koondav otsus, kui Finnair pärast pikki nõudmisi ja ettevalmistusi alustas otsustelendudest Helsingisse ja Toronto kesklinna üürti luksusslikud kontoriruumid.

Vestluses selgus, et Toronto lennuliini võimalikust püsimisest tulevikus ei saanud juttugi olla. Küsiti Mannermaalt, kas Finnair on mingil viisil arvestanud oma otsuse tegemisel Soome ja Kanada vaheliste poliitiliste ja kultuurisuhetega: vastas Mannermaa, et selline jutt on talle kui kärepeir, Finnair ei arvesta oma otsuse tegemisel selliste seisukohtadega, vaid kõik otsused tehakse ainult majanduslikel põhjustel! Ta korras, et Finnair on valmis jätkama Kanada-liikluse lõplikult, kui selline otsus tehakse.

Abipresident Leif Lundström katsus näha asja optimistlikumalt, arvates et pärast 4–5-aastast vaheaega Finnair võiks uuesti katsuma pääseda Kanada turule, kuigi see siis võiks olla palju raskem.

Vestluses selgus, et koondamise põhjus ei ole ainult 70%-istelt müüdud lennund, vaid see, et Finnair on sunnitud kõrgete kulude tõttu, eriti lennukipersona-

li kõrgete palkade tõttu, koondama kauglennuliine.

Lennuühingu juhid nõustusid, et lennuliini hea nimi kannatab ja paljud reisibürood, kes on investeerinud oma tegevuse just Finnair'iga, võiksid kahju saada. Osa seni Soome lennukile eriti rõhku pannud reisibürood on tulevikus lubanud hakata kõigi lennuliinide agentideks, eriti kui mitmed on valmis Finnair'i asendamisele nagu KLM, Lufthansa, kes on lisanud juba lendusid N. Liitu ja Ida-Euroopasse. Eestlasti hakkab teenindama SAS, mil on ka otsenud üle Stockholmli Tallinnasse.

VS/H

Sündmuste kalender

• **Kolmapäeval, 26. juunil kl. 7 õ. 21 Scollard St. „Baltic Bash“**, info Jaak Järvelt tel. 493-8125

• **Laupäeval, 29. juunil algusega kl. 4 p.l. Seedriaru suvehari**

• **Pühapäeval, 7. juulil kell 4 p.l. Vana Andres Peapiiskoplikus kirikus Eesti esimese piiskopi, Jakob Kukk'e ametisse õnnistamine 70. aasta juubeli tähistamine.**

Lühiuudis

• **OTTAWA (CP)** — Kanada avab Vietnamis diplomaatilise esinduse, et rahuldada kaubanduslike nõudmisi. Hanoi esindus avatakse 1. juulil (Canada Day) ja selle juhatajaks on asjuri (charge d'affaires) Marius Grinius, kes allub Kanada suursaadkonnale Tais.

Üles välisminister Barbara MacDougall: „Avades diplomaatilise kontori Vietnamis aitame me kaasa käimasolevale reformiliikumisele ja aitame ka alustada uut abistamisprogrammi.“ Kanada on diplomaatiline vahekorid Vietnamiga juba 1976. a. saadik ja Vietnamil on oma suursaadkond Ottawas moodunud aastast alates.

VALVEARST NÄDALALÖPUL

29. ja 30. juunil, 1. juulil
dr. M. Leemest, tel. 512-1261

6. ja 7. juulil
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

13. ja 14. juulil
dr. T. Maimets, tel. 486-4401

20. ja 21. juulil
dr. M. Leemest, tel. 512-1261

Terava pilguga

MISSIVALIMISED DEMOKRAATILIKUMAKSI!

„Miss Estonia“ valimine on üldrahvalik üritus, ent praktikas valib missi paraku kitsas ring inimesi, nn. zhürii. Seepärast tuleks nõnda valitud missi nimetada mitte „Miss Estoniak“, vaid „Miss Zhüriiks“ või siis korraldada valimisprotseduur otsestavalts ümber. Ja nimelt: moodustada valimisringkonnad, trükkida bulletäänid, viia läbi kandidaatide kampaaniad, määrata hääletugemiskomisjonid jne. Ainult niimoodi valitud miss on kõigi eestlaste meelest kõige kaunim, üksnes tema võib pälvida kogu rahva usalduse ja armastuse. Zhürii määratud missi aga armastagu zhürii ise.

EV-st EVV!

Teen ettepaneku nimetada Eesti Vabariiki (EVV) ümber Eesti Valismaa Vabariigiks (EVV). Miks?

— ENSV ümbernimetamisega EVV-ks oodatud õnne ei saabunud. Tähendab, tuleb minna veelgi kaugemale.

— Meie inimestel poleks välismaale minemiseks vaja enam välismaale minna.

— Kõik saaks olema „justnagu välismaal“.

— See oleks suureks sammuks iseseisvuse teel, kuivõrd mõiste „Eesti Vabariik NL-i osana“ asenduks mõistega „Eesti Valismaa Vabariik NL-i osana“.

Kõigepealt olgu sõnal!

ASTUGE PSLP-see!

Riigis on tekkinud olukord, kus ülemkohid ei taha ja alamkohid ei saa enam kaalus juurde võtta. Seepärast kutsumme kõiki üles astuma hiljuti eesti küllustlike toiduainete juurest pagenute poolt moodustatud Progressiivsete Sõimisest Loobujate Parteeisse (PSLP).

JÄTKUKS VAID LÕNGA

Hommik. Pärnu linn. Rüütli tänav. Poed on alles kinni, aga kaupluse „Sukad-sokid“ ukse taga lookeb tohtu järjekord. Järjekorrale lisandub veel üks noorik, kelle mehel viimane sokipaar jalas.

Seisnud minuti, paneb noor naine järjekorra kinni ja lippab korraks koju. Peagi tuleb ta tagasi ja hakkab kuduma.

Kauplus tehakse lahti ja järjekord hakkab tasapisi liikuma. Kui naine letini jõuab, ütleb talle müüjanna:

„Sokid on kahjuks otsas. Teie jätte ilma.“

„Ega päris ilma ikka ei jäänud.“ vastab noorik ja näitab valmiskootud sokki.

LAEV PIRAADI KÜSIS

Agentuur „Reetur“ teatab järjekordest kaaperdamiskatsest. Sedapuhku langes piraadi ohvriks mootorlaev „Georg Ots“. Ahvarduskirjas laeva kaptenile teatas Palamuse kihelkonnakooli 6. klassi õpilane J. Tonisson, et tema pagasis olevat rasked põllukive, millega ta laeva põhja laseb, kui see ei võta otsekohe kurssi Stockholmile.

Nopped huumorijakirjast „PIKKER“